

ŠVENTASIS TRIDIENIS

Velykų laikotarpis – tai Paschos šventimų metas. Žodis „pascha“ kilo iš hebrajiško žodžio „pesach“, reiškiančio „išėjimą, praėjimą, perėjimą“. Tačiau graikiškai parašytame Naujajame Testamente, ne be Dievo sumanymo, atsirado nauja galimybė interpretuoti žodį „pascha“, nes graikiškas žodis „paschein“ reiškia „kentėti“.

Viešpaties Pascha

Izraelio tauta kentė egiptiečių priespaudą ir tik jų Viešpats Dievas išgirdo šauksmą ir prisiminė sandorą su Abraomu, Izaoku ir Jokūbu. Savo galingos rankos ginklu išsirinkęs Mozę, Jis ją ištiesė, kad išlaisvintų savo tautą iš vergijos ir atvestų į kraštą, kuriame teka pieno ir medaus upės. Tačiau Egipto faraonas nepaklausė Mozės, prašiusio įvykdyti Dievo valią ir išleisti žydų tautą iš Egipto, todėl Egiptui buvo pasiūsta dešimt bausmių. Norėdamas sunaikinti faraono puikybę, Viešpats išžudė visus egiptiečių pirmagimius. Žydų, kurių namų durų staktos ir sėramos buvo pažymėtos ritualinio velykų avinėlio krauju, buvo pasigailėta. Mirties angelas „praėjo pro šalį“. Iš čia ir žydų šventė „Pesach“, reiškianti „praėjimą, perėjimą“.

Izraelio Pascha

Tradicija visada akcentavo kitą „perėjimą“, norėdama jo reikšmę sujungti su šių dienų Velykomis. Tai žydų perėjimas per Raudonąją jūrą į pažadėtąją žemę, pergalingas avinėlio krauju išgelbėtos Dievo tautos išėjimas.

Izraelis visada gyveno atsimindamas šį perėjimą per dykumą, kai Dievas buvo jų Ganytojas. Tačiau pranašai šiame stebuklingame įvykyje numatė naują, stebuklingą „perėjimą“, kuris surinks tautą pasitikti Mesijo.

Kristaus Pascha

Mes, krikščionys, taip pat turime savo Paschą – Kristų, pasiaukojusį dėl mūsų išganymo. Jis yra tikrasis Avinėlis, tuo tarpu kiti buvo tik simboliniai. Ritualinį avinėlį pjaudavo šventykloje, mistinis Avinėlis buvo paaukotas ant Kryžiaus altoriaus.

Tai buvo Jo „perėjimas“ pas savo Tėvą Jo meilės sumanyme numatytu laiku, kai gerasis Ganytojas atidavė gyvybę už savo avis, kad jos, dieviškojo Ganytojo surinktos į vieną bandą, turėtų gyvenimą, apščiau gyvenimo. Tai buvo pergalingas perėjimas per mirtį, perėjimas To, kurio galioje buvo atiduoti savo gyvybę ir vėl ją atgauti. Kaip buvo išpranašavęs, trečią dieną Kristus prisikėlė iš numirusių, kad nueitų pas savo Tėvą ir atsisėstų Jo dešinėje amžinojoje šlovėje. O mes, Bažnyčios nariai, naujoji Dievo tauta, per Krikštą pažymėti naujojo Velykų Avinėlio krauju, kuriuo dalijamės Jo mirtimi, „perėję savo nuodėmes“, atpirkti To, kuris prisiėmė mūsų nuodėmes iš meilės mums, esame išlaisvinami Dievo teismo. Tai ir yra Jėzaus Kristaus gailestingos Paschos esmė.

Mūsų Pascha

Iš tiesų sekdami savo Vadą ir tiesiai eidami keliu („Aš esu kelias“ – Jis pasakė), kuris yra Jis pats, mes taip pat pereiname iš mirties į gyvenimą, iš tamsos į šviesą, iš nuodėmės į Krikšto vandenų malonę. Už naują gyvenimą, kurį mes, naujai užgimę, įgyjame išeidami iš krikštyklos – mūsų Motinos Bažnyčios vaisingų iščių, esame skolingi Kristui. Kraujas ir vanduo, ištekėję iš Jo perdurtos širdies, sudaro šaltinį, kuriame per sakramentus galime visada numalšinti troškulį.

Visi sakramentai kyla iš Velykų slėpinio. Pirmiausia – Eucharistija, tikrasis paaukotas Kristaus Kūnas, gyvenimo Duona, nemirtingumo raugas, mistinio Kūno vienybės Sakramentas.

Kaip planetos sukasi apie Saulę, taip ir visi sakramentai sukasi apie centrą – sakramentų Sakramentą, Švenčiausiąjį Sakramentą. Šventojo Tridienio liturgijoje labai aiškiai nurodytas šis jų tarpusavio ryšys. Velykų vigilija – tradicinis Krikšto ir šventimų metas. Didįjį ketvirtadienį vyskupas šventina aliejų, kuris naudojamas ruošiant krikšto vandenį, patepimams, šventimams, konsekruojant bažnyčias.

DIDYSIS KETVIRTADIENIS

Kai buvo planuojamas sąmokslas prieš Mūsų Išganytoją, Jis rado būdą įamžinti savo Auką ir savo buvimą tarp mūsų padaryti nemirtingą. Paskutinei vakarienei atminti Bažnyčia su didžiu džiaugsmu šiandien švenčia Šventąją Auką; krucifiksas uždengtas baltu audiniu, patarnautojai

vilki baltus drabužius, giedama Gloria, per kurią skambinama varpeliais. Šiandien visose bažnyčiose, išskyrus katedras, aukojamos vienerios Mišios. Tuo primenama (įsteigimo dieną), kad vien tik kunigystei pats Jėzus pavedė per amžius atnaujinti Jo Auką. Mišių kanono maldose Bažnyčia prisimena Eucharistijos Sakramento įsteigimą, kurį atliko mūsų Viešpats savo Kančių išvakarėse.

Šios Mišios aukojamos penktą valandą vakaro arba truputi vėliau, bet ne vėliau kaip aštuntą valandą vakaro. Katedrose iš ryto aukojamos tik vyskupo Mišios, per kurias šventinama šv. krizma, naudojama šventuosiuose sakramentuose.

Introitus

Gal. 6, 14. Nos autem gloriári opórtet in cruce Dómini nostri Iesu Christi: in quo est salus, vita et resurréctio nostra: per quem salváti et liberáti sumus.

Ps. 66, 2. Deus misereátur nostri, et benedícat nobis: illúminet vultum suum super nos, et misereátur nostri.

Giedamas Gloria

Collecta

Deus, a quo et Iudas reátus sui pœnam, et confessiõnis suæ latro præmium sumpsit, concéde nobis tuæ propitiatiõnis efféctum: ut, sicut in passióne sua Iesus Christus, Dóminus noster, divérsa utrísque íntulit stipéndia meritórum; ita nobis, abláto vetustátis erróre, resurrectiõnis suæ grátiam largiátur: Qui tecum vivit et regnat...

Epistola

Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli

Introitas

Gal 6, 14. Mes turime girtis mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus kryžiumi, kuriame yra mūsų išganymas, gyvybė ir prisikėlimas, per kurį esame išganyti ir išvaduoti.

Ps 66, 2. Dievas mūsų tepasigaili ir telaimina mus, teapšviečia mus jo veidas ir tegul pasigaili.

Kolekta

Dieve, iš Tavęs ir kaltasis Judas gavo bausmę, ir plėšikas atlygį už savo išpažinimą. Suteik mums savo veiksmingą pasigailėjimą, kad kaip savo kančios metu Jėzus Kristus, mūsų Viešpats, kiekvienam iš jų davė skirtingą atlyginimą už nuopelnus, taip ir mums, pašalinęs senas klaidas, suteiktų savo prisikėlimo malonę. Kuris su Tavimi gyvena ir viešpatauja...

Epistolė

Skaitinys ir šventojo apaštalo Pau-

ad Corinthios (1 Cor. 11, 20–32)

Fratres: Conveniéntibus vobis in unum, iam non est domíniam cenam manducáre. Unusquisque enim suam cenam præsúmit ad manducándum. Et álius quidem ésurit, alius autem ébrius est. Numquid domos non habétis ad manducándum et bibéndum? Aut ecclésiam Dei contémnitis, et confúnditis eos, qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? In hoc non laudo. Ego enim accépi a Dómino, quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Iesus, in qua nocte tradebátur, accépit panem, et grátias agens fregit, et dixit: „Accípite, et manducáte: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commemoratióem“. Simíliter et cálicem, postquam cenávit, dicens: „Hic calix novum testaméntum est in meo ságuine: hoc fácite, quotiescúmque bibétis, in meam commemoratióem“. Quotiescúmque enim manducábitis panem hunc et cálicem bibétis: mortem Dómini annuntiábitis, donec véniat. Itaque quicúmque manducáverit panem hunc vel bíberit cálicem Dómini indígne, reus erit córporis et ságuinis Dómini. Probet autem se ípsam homo: et sic de pane illo edat et de cálice bibat. Qui enim mandúcat et bibit indígne, iudícium sibi mandúcat et bibit, non diiúdicans

liaus pirmojo Laiško korintiečiams (1 Kor 11, 20–32)

Broliai: Jūs susirinkę draugėn nebevalgote Viešpaties vakarienės, nes kiekvienas pirmiausia ima valgyti savo maistą, ir vienas lieka alkanas, o kitas nusigeria. Argi neturite savo namų pavalgyti ir išgerti? O gal norite paniekinti Dievo bendriją ir sugėdinti nepasiturinčius? Kas man belieka sakyti? Pagirti? Ne! Už šitai nepagirsiu. Aš tai gavau iš Viešpaties ir tai perdaviau jums, kad Viešpats Jėzus tą naktį, kurią buvo išduotas, paėmė duoną ir, sukalbėjęs padėkos maldą, sulaužė ir tarė: „Tai yra mano kūnas, kuris už jus duodamas. Tai darykite mano atminimui.“ Taip pat po vakarienės jis paėmė taurę ir tarė: „Ši taurė yra Naujoji Sandora mano kraujyje. Kiek kartų gersite, darykite tai mano atminimui.“ Tai gi, kada tik valgote šitą duoną ir geriate iš šitos taurės, jūs skelbiate Viešpaties mirtį, kol jis ateis. Todėl kas nevertai valgo tos duonos ar geria iš Viešpaties taurės, tas bus kaltas Viešpaties Kūnu ir Krauju. Teištiria žmogus pats save ir tada tevalgo tos duonos ir tegeria iš tos taurės. Kas valgo ir geria to Kūno neišskirdamas, tas valgo ir geria sau pasmerkimą. Todėl tarp jūsų daug silpnų bei ligotų ir nemaža užmigusių. Jei mes patys save ty-

corpus Dómini. Ideo inter vos multi infirmi et imbecílles, et dórmiant multi. Quod si nosmetípsos diiudicáremus, non útique iudicáremur. Dum iudicámur autem, a Dómino corrípimur, ut non cum hoc mundo damnémur.

Graduale

Phil. 2, 8–9. Christus factus est pro nobis oboédiens usque ad mortem, mortem autem crucis. **V.** Propter quod et Deus exaltávit illum: et dedit illi nomen, quod est super omne nomen.

Evangelium

Sequéntia sancti Evangélíi secundum Ioannem. (Ioann. 13, 1–15)

Ante diem festum Paschæ, sciens Iesus quia venit hora eius, ut tránseat ex hoc mundo ad Patrem: cum dilexísset suos, qui erant in mundo, in finem diléxit eos. Et cena facta, cum diábolus iam misísset in cor, ut tráderet eum Iudas Simónis Iscariótæ, sciens, quia ómnia dedit ei Pater in manus, et quia a Deo exívit, et ad Deum vadit, surgit a cena, et ponit vestiménta sua, et cum accepísset línteum, præcínxit se. Deínde mittit aquam in pelvim, et cœpit laváre pedes discipulórum, et extérgere línteo, quo erat præcínctus. Venit ergo ad Simónem Petrum. Et dicit ei Petrus: „Dómine, tu mihi

rinétume, nebūtume teisiai. O kai Viešpats mus teisia, tai ir pa-baudžia, kad nebūtume pasmerkti kartu su pasauliu.

Gradualas

Fil 2, 8–9. Kristus nusižemino, tapdamas klusnus iki mirties, iki kryžiaus mirties. **V.** Todėl ir Dievas jį išaukštino ir padovanojo jam vardą, kilniausią iš visų vardų.

Evangelija

Šventosios Evangelijos pagal Joną tęsinys. (Jn 13, 1–15)

Tai buvo prieš Velykų šventes. Jėzus, žinodamas, jog atėjo valanda jam iš šio pasaulio keliauti pas Tėvą, ir mylėdamas savuosius pasaulyje, parodė jiems savo meilę iki galo. Vakarieniaujant, kai velnias jau buvo įkvėpęs Simono Iskarijoto sūnaus Judo širdin sumanymą išduoti jį, žinodamas, kad Tėvas yra visa atidavęs į jo rankas, kad jis išėjęs iš Dievo ir einąs pas Dievą, Jėzus pakyla nuo stalo, nusivelka viršutinius drabužius ir persijuosia rankšluosčiu. Paskui įsipila vandens į praustuvą ir ima mazgoti mokiniams kojas bei šluostyti jas rankšluosčiu, kuriuo buvo persijuosęs.

lavas pedes?“ Respóndit Iesus et dixit ei: „Quod ego fácio, tu nescis modo, scies autem póstea“. Dicit ei Petrus: „Non lavábis mihi pedes in ætérnum“. Respóndit ei Iesus: „Si non lávero te, non habébis partem mecum“. Dicit ei Simon Petrus: „Dómine, non tantum pedes meos, sed et manus, et caput“. Dicit ei Iesus: „Qui lotus est, non índiget nisi ut pedes lavet, sed est mundus totus. Et vos mundi estis, sed non omnes“. Sciébat enim quisnam esset qui tráderet eum; proptérea dixit: Non estis mundi omnes. Postquam ergo lavit pedes eórum, et accépit vestiménta sua, cum recubuísset íterum, dixit eis: „Scitis quid fécerim vobis? Vos vocátis me Magíster et Dómine, et bene dícitis; sum étenim. Si ergo ego lavi pedes vestros, Dóminus et Magíster: et vos debétis alter altérius laváre pedes. Exémplum enim dedi vobis, ut, quemádmódu ego feci vobis, ita et vos faciátis.“

KOJŲ PLOVIMAS

Antiphona 1

Ioann. 13, 34. „Mandátum novum do vobis: ut diligátis ínvicem, sicut diléxi vos“, dicit Dóminus.

Ps. 118, 1. Beáti immaculáti in via:

Taip jis prieina prie Simono Petro. Šis jam sako: „Viešpatie, ne jau tu mazgosi man kojas!“ Jėzus jam atsakė: „Tu dabar nesupranti, ką aš darau, bet vėliau suprasi.“ Petras atsiliepė: „Tu nemazgosi man kojų per amžius!“ Jėzus jam sako: „Jei tavęs nenumazgosiu, neturėsi dalies su manimi.“ Tada Simonas Petras sušuko: „Viešpatie, ne tik mano kojas, bet ir rankas, ir galvą!“ Jėzus į tai atsakė: „Kas išsimaudęs, tam nėra reikalo praustis, nebent kojas numazgoti, nes jis visas švarus. Ir jūs esate švarūs, de ja, ne visi.“ Jis mat žinojo apie savo išdavėją ir todėl pasakė: „Jūs ne visi švarūs“. Numazgojęs mokiniams kojas, jis užsivilko drabužius ir, sugrįžęs prie stalo, paklausė: „Ar suprantate, ką jums padariau? Jūs vadinate mane „Mokytoju“ ir „Viešpačiu“ ir gerai sakote, nes aš toks ir esu. Jei tad aš – Viešpats ir Mokytojas – numazgojau jums kojas, tai ir jūs turite vieni kitiems kojas mazgoti. Aš jums daviau pavyzdį, kad ir jūs darytumėte, kaip aš jums dariau.“

1 antifona

Jn 13, 34. „Aš jums duodu naują įsakymą, kad jūs vienas kitą mylėtumėte: kaip aš jus mylėjau“, – sako Viešpats.

Ps 118, 1. Palaiminti, kurių kelias

qui ámbulant in lege Dómini. „Mandátum novum...”

Antiphona 2

Ioann. 13, 4, 5 et 15. Postquam surréxit Dóminus a cena, misit aquam in pelvim, et cœpit lavare pedes discipulórum: hoc exéplum reliquit eis.

Ps. 47, 2. Magnus Dóminus, et laudábilis nimis: in civitaté Dei nostri, in monte sancto eius. Postquam surréxit...

Antiphona 3

Ioann. 13, 12, 13 et 15. Dóminus Iesus, postquam cenávit cum discipulis suis, lavit pedes eórum, et ait illis: „Scitis quid fécerim vobis ego, Dóminus et Magíster? Exéplum dedi vobis, ut et vos ita faciátis“.

Ps. 84, 2. Benedixísti, Dómine, terram tuam: avertísti captivitátem Iacob. Dóminus Iesus...

Antiphona 4

Ioann. 13, 6–7 ir 8. „Dómine, tu mihi lavas pedes?“ Respóndit Iesus, et dixit ei: „Si non lávero tibi pedes, non habébis partem mecum“. **V.** Venit ergo ad Simónem Petrum, et dixit ei Petrus. „Dómine, tu...”

V. „Quod ego fácio, tu nescis modo: scies autem póstea“. „Dómine, tu...”

Antiphona 5

„Si ego, Dóminus et Magíster vester,

nesuteptas, kurie vaikšto pagal Viešpaties Įstatymą. „Aš jums duodu...”

2 antifona

Jn 13, 4, 5 ir 15. Viešpats pakyla nuo vakarienės stalo, įsipila vandens į praustuvą ir ima mazgoti mokiniams kojas: tokį pavyzdį jis jiems paliko.

Ps 47, 2. Didis Viešpats ir labai šlovingas, mūsų Dievo mieste, šventajame jo kalne. Viešpats pakyla...

3 antifona

Jn 13, 12, 13 ir 15. Viešpats Jėzus, pavakarieniavęs su savo mokiniais, nuplovė jų kojas ir kalbėjo jiems: „Ar suprantate, ką jums padariau, aš – Viešpats ir Mokytojas? Aš jums daviau pavyzdį, kad ir jūs taip darytumėte.“

Ps 84, 2. Palaiminai, Viešpatie, savo žemę, gražinai Jokūbo belaisvius. Viešpats Jėzus...

4 antifona

Jn 13, 6–7 ir 8. „Viešpatie, neįau tu mazgosi man kojas!“ Jėzus jam sako: „Jei nenumazgosi tavo kojų, neturėsi dalies su manimi.“ **V.** Taip jis prieina prie Simono Petro. Šis jam sako: „Viešpatie, neįau...”

V. „Tu dabar nesupranti, ką aš darau, bet vėliau suprasi.“ „Viešpatie, neįau...”

5 antifona

„Jei tad aš – Viešpats ir Mokyto-

lavi vobis pedes: quanto magis debétis alter altérius laváre pedes?“

Ps. 48, 2. Audíte hæc, omnes gentes: áuribus percípíte, qui habitátis orbem. „Si ego, Dóminus...“

Antiphona 6

Ioann. 13, 35. „In hoc cognóscet omnes, quia discípuli mei estis, si dilectiónem habuéritis ad ínvicem“.

V. Dixit Iesus discíplulis suis: „In hoc cognóscet...“

Antiphona 7

1 Cor. 13, 13. Máneant in vobis fides, spes, cárítas, tria hæc: maior autem horum est cárítas. **V.** Nunc autem mánent fides, spes, cárítas, tria hæc: maior horum est cárítas. Máneant in vobis...

Antiphona 8

Ubi caritas et amor, Deus ibi est.

1. Congregávit nos in unum Christi amor. Exsultémus et in ipso iucundémur.

2. Timeámus et amémus Deum vivum. Et ex corde diligámus nos sincéro.

3. Simul ergo cum in unum congregámur: Ne nos mente dividámur, caveámus.

4. Cessent iúrgia malígna, cessent lites. Et in médio nostri sit Christus Deus.

5. Simul quoque cum Beátis vi-

jas – numazgojau jums kojas, tai ir jūs turite vieni kitiems kojas mazgoti.“

Ps 48, 2. Klausykitės, visos tautos, priimkite ausimis, žemės gyventojai. „Jei tad aš – Viešpats...“

6 antifona

Jn 13, 35. „Iš to visi pažins, kad esate mano mokiniai, jei mylėsite vieni kitus.“ **V.** Jėzus kalbėjo savo mokiniams: „Iš to visi pažins...“

7 antifona

1 Kor 13, 13. Tarp jūsų tepasilieka tikėjimas, viltis ir meilė – šis trejetas, bet didžiausia jame yra meilė.

V. Dabar tepasilieka tikėjimas, viltis ir meilė – šis trejetas, bet didžiausia jame yra meilė. Tarp jūsų tepasilieka...

8 antifona

Kur meilė ir draugystė, ten yra ir Dievas.

1. Mus visus kartu subūrė Kristaus meilė, džiūgaukim ir jame linksminkimės!

2. Bijokim ir mylėkim gyvąjį Dievą ir vieni kitus nuoširdžiai.

3. Kai visi susirenkam draugėn, saugokimės nuomonių išsiskyrimo.

4. Tenustoja pikti ginčai ir barniai, mūsų vidury tebūna Kristus Dievas.

5. Kad su šventaisiais regėtume šlo-

deámus. Gloriánter vultum tuum,
Christe Deus:

6. Gáudium, quod est imménsum
atque probum, Sácula per infínita
sæculórum. Amen.

Pater noster (*tyliai iki:*)

V. Et ne nos indúcas in tentatiónem.

R. Sed líbera nos a malo.

V. Tu mandásti mandáta tua,
Dómine.

R. Custodíri nimis.

V. Tu lavásti pedes discipulórum
tuórum.

R. Opera mánuum tuárum ne
despicias.

V. Dómine, exáudi oratiónem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

Orémus. Adésto, Dómine, quæ-
sumus, officio servitútis nostræ: et
quia tu discípulis tuis pedes laváre
dignátus es, ne despicias ópera
mánuum tuárum, quæ nobis re-
tinénda mandásti: ut, sicut hic nobis
et a nobis exterióra ábluuntur in-
quinaménta; sic a te ómnium nos-
trum interióra lavéntur peccáta.
Quod ipse præstáre dignéris, qui
vivis et regnas in sácula sæculórum.
R. Amen.

Offertorium

Ps. 117, 16 et 17. Déxtera Dómini

vingajį Tavo veidą, Kristau Dieve.

6. Tu begalinis ir tikras džiaugsme,
per amžių amžius be pabaigos.
Amen.

Tėve mūsų (*tyliai iki:*)

V. Ir neleisk mūsų gundyti.

R. Bet gelbėk mus nuo pikto.

V. Tu įsakei, Viešpatie.

R. Uoliai laikytis Tavo įsakymų.

V. Tu mazgojai savo mokiniams
kojas.

R. Nepaniekinai savo rankų darbo.

V. Viešpatie, išgirsk mano maldą.

R. Ir mano šauksmas Tave tepasie-
kia.

V. Viešpats su jumis.

R. Ir su tavo dvasia.

Melskimės. Viešpatie, meldžiame,
padėk mums atlikti savo tarnystės
pareigas. Tu teikeisi mazgoti kojas
savo mokiniams, todėl nepaniekink
savo rankų darbų, kuriuos mums
įsakei tęsti. Kaip čia nuo mūsų ar
mūsų pačių nuplaunamas išorinis
purvas, taip Tu numazgok visų mū-
sų vidines nuodėmes. Tu pats tai
maloningai suteik, kuris gyveni ir
viešpatauji per amžių amžius.

R. Amen.

Ofertorijus

Ps 117, 16 ir 17. Viešpaties dešinė

fecit virtútem, d xtera D mini exal-
t vit me: non m riar, sed vivam, et
narr bo  pera D mini.

Secreta

Ipse tibi, qu sumus, D mine, sancte
Pater, omn potens  terne Deus, sac-
rificium nostrum reddat acc ptum,
qui disc pulis suis in sui com-
memorati nem hoc fieri hodi rna
traditi ne monstr vit, Iesus Christus,
Filius tuus, Dóminus noster: Qui
tecum vivit et regnat...

Præfatio de sancta Cruce

Vere dignum et iustum est, æquum
et salutáre, nos tibi semper et ubique
grátias  gere: Dómine, sancte Pater,
omn potens  terne Deus: Qui sal -
tem hum ni géneris in ligno Crucis
constitu sti: ut, unde mors orieb tur,
inde vita res rgeret: et qui in ligno
vinc bat, in ligno quoque vince-
r tur: per Christum, Dóminum nost-
rum. Per quem maiest tem tuam
laudant Angeli, ad rant Domina-
ti nes, tremunt Potest tes. C eli c -
lor mque Virt tes, ac beáta S ra-
phim s cia exsultati ne conc le-
brant. Cum quibus et nostras voces
ut admitti i beas, deprec mur, s p-
plici confessióne dicéntes: Sanctus.

rodo j g , Viešpaties dešinė išau-
kštino mane. Nemirsiu, bet gyven-
siu ir skelbsiu Viešpaties darbus.

Sekreta

Viešpatie, šventasis Tėve, visagali
amžinasis Dieve, meldžiame, tegul
mūsų auk  Tau pateikia Tasai, kuris
savo mokiniams šiandien parodė,
kaip tai daryti Jo atminimui – Jėzus
Kristus, Tavo Sūnus, mūsų Vieš-
pats, kuris būdamas Dievas...

Šv. Kryžiaus prefacija

Tikrai verta ir teisinga, reikalinga ir
išganinga mums visada ir visur Tau
dėkoti, Viešpatie, šventasis Tėve,
visagali amžinasis Dieve. Tau, kuris
žmonių giminės išgelbėjimą Kry-
žiaus medyje įtvirtinai, kad, iš kur
mirtis kilo, iš ten ir gyvenimas pri-
sikeltų; ir kas medžiu laimėjo, me-
džiu būtų ir nugalėtas, per Kristų,
mūsų Viešpatį. Per kurį Tavaj  di-
dyb  šlovina angelai, garbina vieš-
patyst s, dreba galybės. Dang s ir
dangų kunigaikštystės, taip pat ir
palaimintieji serafimai bendrai džiū-
gaudami j  šlovina. Liepk, prašome,
kad tarp jų būtų priimti ir mūsų bal-
sai, su nuolankiu išpažinimu sakan-
tys: Šventas.

Mišių Kanone kitokia „Communicantes“ pradžia:

Communic ntes, et diem sacratis-
simum celebr ntes, quo D minus

Bendraudami ir švęsdami šven-
čiausiąj  dieną, kuri  mūsų Vie-

noster Iesus Christus pro nobis est traditus: sed et memóriam venerántes...

špats Jėzus Kristus buvo už mus atiduotas, ir atminimą gerbdami...

Kitokia „Hanc igitur“ pradžia:

Hanc igitur oblatiónem servitútis nostræ, sed et cunctæ famíliæ tuæ, quam tibi offérimus ob diem, in qua Dóminus noster Iesus Christus tradidit discíplulis suis Córporis et Sán-guinis sui mystéria celebránda: quæsumus, Dómine, ut placátus accípias: diésque nostros...

Taigi šitą mūsų tarnystės ir taip pat visos Tavo šeimos auką, Tau aukojamą šią dieną, kai mūsų Viešpats Jėzus Kristus perdavė savo mokiniams švęsti savo Kūno ir Kraujo paslaptis, prašome, Viešpatie, palankiai priimti. Sutvarkyk mūsų dienas...

Giedant „Agnus Dei“, visus tris kartus giedama „...miserere nobis“.

Communio

Ioann. 13, 12, 13 et 15. Dóminus Iesus, postquam cenávit cum discíplulis suis, lavit pedes eorum, et ait illis: „Scitis quid fécerim vobis ego, Dóminus et Magíster? Exémplum dedi vobis, ut et vos ita faciátis“.

Komunija

Jn 13, 12, 13 ir 15. Viešpats Jėzus, p vakarieniavęs su savo mokiniais, nuplovė jų kojas ir kalbėjo jiems: „Ar suprantate, ką jums padariau, aš – Viešpats ir Mokytojas? Aš jums daviau pavyzdį, kad ir jūs taip darytumėte.“

Postcommunio

Refécti vitálibus aliméntis, quæsumus, Dómine Deus noster: ut, quod témpore nostræ mortalitátis exsé-quimur, immortalitátis tuæ múnere consequámur. Per Dóminum nostrum...

Postkomunija

Sustiprinti gaivinančiu penu, meldžiame Tave Viešpatie, mūsų Dieve, kad ko siekiame būdami mirtingi, pasiektume per Tavo nemirtingumo dovaną. Per mūsų Viešpatį...

IŠKILMINGAS ŠVČ. SAKRAMENTO PERNEŠIMAS IR PADĖJIMAS

V. Benedicamus Domino.
R. Deo gratias.

V. Šlovinkime Viešpatį.
R. Dėkojame Dievui.

Prasideda procesija prie Švč. Sakramento garbinimo altoriaus. Einant giedamas himnas „Pange lingua“.

1. Pange língua, gloriósi * Córporis mystérium,* Sanguínisque pretiósi, * Quem in mundi prétium * Fructus ventris generósi * Rex effúdit géntium.

2. Nobis datus, nobis natus * Ex intácta Vírgine, * Et in mundo conversátus, * Sparso verbi sémine, * Sui moras incolátus * Miro clausit órdine.

3. In suprémæ nocte cœnae * Recúbens cum frátribus,* Observáta lege plene * Cibis in legálibus, * Cibum turbæ duodénæ * Se dat suis mánibus.

4. Verbum caro, panem vertum * Verbo carnem éfficit: * Fitque sanguis Christi merum, * Et si sensus déficit, * Ad firmándum cor sincérum * Sola fides súfficit.

5. Tantum ergo Sacramentum * Veneremur cernui: * Et antiquum documentum * Novo cedat ritui: * Praestet fides supplementum * Sensuum defectui.

6. Genitori, Genitoque * Laus et jubilatio, * Salus, honor, virtus quoque * Sit et benedictio: * Procedenti ab utroque * Compar sit laudatio. Amen.

1. Apdainuok, liežuvi, garbingojo * Kūno paslaptį * ir brangiojo Kraujo, * kurį kaip kainą už pasaulį * kilniųjų iščių vaisius, * tautų Karalius išliejo.

2. Mums duotas, mums gimęs * iš nepaliestos Mergelės * ir, gyvendamas pasaulyje, * išbarstęs žodžio sėklą, * savo gyvenimo laiką * užbaigė nuostabiu būdu.

3. Paskutinės vakarienės naktį, * atsisėdęs su broliais, * išlaikęs visą Įstatymą, * Įstatymo lieptuose valgiuose * kaip valgį Dvylikos būriui * duoda save savo rankomis.

4. Žodis-kūnas, tikrą duoną * žodžiu paverčia į kūną, * ir tampa Kristaus Krauju vynas. * Jeigu juslių neužtenka * tiesios širdies sustvirtinimui, * pakanka vien tikėjimo.

5. Taigi tokį Sakramentą * garbinkim parpuolę, * nes senasis Testamentas * keičiamas nauja apeiga. * Tėpapildo tikėjimas tai, * ko trūksta juslėms.

6. Gimdytojui ir Pagimdytajam * šlovė ir džiugesys, * palaima, garbė bei galia, * tebus ir pagyrimas, * o iš abiejų Kylančiajam * tebus lygi šlovė. Amen.

ALTORIŲ NUDENGIMAS

Kunigas, užsidėjęs violetinę stulą, su patarnautojais eina prie pagrindinio altoriaus ir jį pagarbina. Tuomet kunigas nutraukia altoriaus uždangalus, kalbėdamas antifoną (Ps 21, 19):

Diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

Jie dalijasi tarpusavyje mano drabužius ir meta burtą dėl mano apdaro.

Kunigas pradeda 21 psalmę, kurią toliau kalba esantys dvasininkai:

Deus, Deus meus, respice in me: quare me dereliquisti? * longe a salute mea verba delictorum meorum.

Deus meus, clamabo per diem, et non exaudies: * et nocte, et non ad insipientiam mihi.

Tu autem in sancto habitas, * laus Israel.

In te speraverunt patres nostri: * speraverunt et liberasti eos.

Ad te clamaverunt et salvi facti sunt: * in te speraverunt et non sunt confusi.

Ego autem sum vermis, et non homo: * opprobrium hominum, et abiectio plebis.

Omnes videntes me deriserunt me: * locuti sunt labiis, et moverunt caput.

Speravit in Domino, eripiat eum: * salvum faciat eum, quoniam vult eum.

Quoniam tu es, qui extraxisti me de ventre: * spes mea ab uberebus matris meae. In te proiectus sum ex

Dieve, mano Dieve, pažvelk į mane, kodėl mane apleidai? * Mano nuodėmingi žodžiai toli nuo išgelbėjimo.

Mano Dieve, aš šaukiu per dieną, bet Tu neišklausai, * per naktį – tenebūna tai palaikyta mano neišmirtingumu.

Tu gyveni šventykloje, * Izraelio šlove.

Tavimi vylėsi mūsų tėvai, * pasitikėjo, ir Tu juos išvadavai.

Šaukėsi Tavęs, ir buvo išgelbėti, * vylėsi Tavimi, ir neliko sugėdinti.

Bet aš kirminas, o ne žmogus, * žmonių gėda ir liaudies atmata.

Visi, kas mane mato, tyčiojasi iš manęs, * judina lūpas ir kraipo galvą.

„Pasitikėjo Viešpačiu, tad tegelbsti jį, * teišvaduoja, jeigu juo gėrisi!“

Tu išvedei mane iš įsčių, * buvau mano viltis nuo pat motinos krūtinės. Tau buvau patikėtas nuo pat

útero:

De ventre matris meæ Deus meus es tu, * ne discésseris a me:

Quóniam tribulatio próxima est: * quóniam non est qui ádiuuet.

Circumdedérunt me vítuli multi: * tauri pingues obsedérunt me.

Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens et rúgiens.

Sicut aqua effúsus sum: * et dispérsa sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tamquam cera liquéscens * in médio ventris mei.

Aruit tamquam testa virtus mea, et lingua mea adhæsit fáucibus meis: * et in púlverem mortis deduxísti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi: * concílium malignántium obsédit me.

Fodérunt manus meas et pedes meos: * dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ipsi vero consideravérunt et inspexérunt me: * divisérunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam misérunt sortem.

Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxiliium tuum a me: * ad defensionem meam cónspice.

Erue a frámea, Deus, ánimam meam: * et de manu canis únicam meam:

Salva me ex ore leónis: * et a córnibus unicórnium humilitátem meam.

įsčių.

Nuo motinos įsčių Tu buvai mano Dievas, * nesitolink nuo manęs.

Nes sielvartas labai arti * ir nėra, kas padėtų.

Daug veršių apstojo mane, * riebus jaučiai apgulė mane.

Jie atveria plačiai į mane savo žiomenis * lyg plėšrūs ir riaumojantys liūtai.

Esu lyg išlietas vanduo, * visi mano kaulai išnarstyti.

Lyg vaškas ištirpo mano širdis * mano viduriuose.

Gerklė išdžiūvusi lyg molio šukė, liežuvis limpa prie gomurio. * Tu guldai mane į mirties dulkes.

Nes daug šunų apstojo mane, * piktadarių gauja apgulė mane.

Perdūrė mano rankas ir mano kojas, * suskaitė visus mano kaulus.

Jie spokso ir žiūri į mane, * dalijasi tarpusavyje mano drabužius ir meta burtą dėl mano apdaro.

Bet Tu, Viešpatie, neatitolink nuo manęs savo pagalbos, * pasirūpink mane apginti.

Gelbėk nuo kalavijo, Dieve, mano gyvastį, * mano vienintelę – iš šuns letenų.

Gelbėk mane nuo liūto nasrų * ir nuo vienaragių ragų saugok mano menkumą.

Narrábo nomen tuum frátribus meis:
* in médio ecclésiæ laudábo te.

Qui timétis Dóminum, laudáte eum:
* univérsum semen Iacob, glorificáte eum.

Tímeat eum omne semen Israel: *
quóniam non sprevit, neque despéxit deprecationem páuperis:

Nec avértit fáciem suam a me: * et
cum clamárem ad eum, exaudivit me.

Apud te laus mea in ecclésia magna:
* vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.

Edent páuperes, et saturabúntur: et
laudábunt Dóminum qui requírunť eum: *
vivent corda eórum in sáeculum sáeculi.

Reminiscéntur et converténtur ad
Dóminum * univérsi fines terræ:

Et adorábunt in conspéctu eius *
univérsæ famíliæ géntium.

Quóniam Dómini est regnum: * et
ipse dominábitur géntium.

Manducavérunt et adoravérunt omnes
pingues terræ: * in conspéctu eius
cadent omnes qui descéndunt in terram.

Et ánima mea illi vivet: * et semen
meum sérviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generátio
ventúra: * et annuntiábunt cæli iustítiam
eius pópulo qui nascétur,
quem fecit Dóminus.

Skelbsiu Tavo vardą savo broliams,
* susirinkimo viduryje šlovinsiu
Tave.

Jūs, kurie bijotės Viešpaties,
šlovinkite jį, * visi Jokūbo pali-
kuonys – aukštinkite jį!

Tegul jo bijo visa Izraelio ainija, *
juk jis nepaniekino ir neatmetė var-
gšo maldavimo.

Jis nenugrėžė nuo manęs savo vei-
do, * bet kai jo šaukiausi, išgirdo
mane.

Iš Tavęs kyla mano šlovės giesmė
didžiojoje sueigoje, * išpildysiu sa-
vo įžadus jo bijančiųjų akivaizdoje.

Vargšai valgys ir bus sotūs, šlovins
Viešpatį jo ieškantieji. * Teatsi-
gauna jų širdys amžių amžiams!

Atsimins ir gręšis į Viešpatį * visi
žemės pakraščiai.

Puls kniūbsčios jo akivaizdoje *
visų tautų šeimos.

Juk Viešpačiui priklauso karaliauti,
* jis viešpatauja tautoms.

Visi žemės galiūnai valgo ir
garbina, * jo akivaizdoje parpuola
visi, kurie žengia į dulkes.

Ir mano siela jam gyvens, * o mano
ainija jam tarnaus.

Apie Viešpatį bus pasakojama
būsimajai kartai, * ir dangūs skelbs
jo teisumą tautai, kuri gims, kurią
Viešpats padarė.

Tuo metu kunigas su patarnautojais visiškai nudengia pagrindinį ir šoninius altorius (išskyrus Švč. Sakramento ir Kristaus Kapo altorius).

Baigę grįžta prie pagrindinio altoriaus ir pakartoja antifoną:

Diviserunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam miserunt sor- tem.	Jie dalijasi tarpusavyje mano dra- bužius ir meta burtą dėl mano apdaro.
---	--

Visi grįžta į zakristiją.

DIDYSIS PEKTADIENIS

Iškilminga Didžiojo penktadienio liturgija, per kurią Bažnyčia prisimena pasaulio Atpirkimą, turėtų būti brangi kiekvieno kataliko širdžiai. Tokią dieną ir iškilmingas Viešpaties Kančios giedojimas, ir iškilmingi, pilni tikėjimo Bažnyčios maldavimai, kad būtų išgelbėta visa žmonija, ir šv. Kryžiaus pagarbinimas, ir Kristaus priekaištų giedojimas yra daug daugiau, nei tik jaudinančios apeigos; visa tai kartu išreiškia maldą ir padėką visų atpirktų žmonių, kurie Dievo akivaizdoje liudija, ką mums reiškia Kryžiaus paslaptis.

Šios dienos pamaldas sudaro keturios dalys. Pirmąją dalį, kaip ir įprastose Mišiose, sudaro maldos, skaitiniai (dvi ištraukos iš Senojo Testamento ir mūsų Viešpaties Kančios istorija pagal Joną) ir giesmės. Antroji dalis – iškilmingi maldavimai, trečioji – šv. Kryžiaus pagarbinimas, ketvirtoji – iškilminga šv. Komunija.

PIRMOJI LITURGIJOS DALIS – SKAITINIAI

Oremus. Deus, qui peccáti véteris hereditárium mortem, in qua posteritátis genus omne succésserat, Christi tui, Dómini nostri, passióne solvísti: da, ut, confórmes eídem facti; sicut imáginem terréni, natúræ necessitáte portávimus, ita imáginem cæléstis, grátiaē sanctificatióne portémus. Per eúndem Christum Dómi-

Melskimės. Dieve, Tu savojo Kristaus, mūsų Viešpaties kančia panaiकिनai mirtį, tą senosios nuodėmės palikimą, kurį paveldi visos vėlesnės kartos. Suteik, kad mes, kurie, tapę panašūs į Kristų, būtinai turime nešti jo žemiškos prigimties pavelslą, pašventinti malone, nešiotume ir jo dangiškosios prigimties

num nostrum...

Lectio prima

Os. 6, 1–6. Hæc dicit Dóminus: In tribulatióne sua mane consúrgent ad me: Veníte, et revertámur ad Dóminum: quia ipse cœpit, et sanábit nos: percútiet, et curábit nos. Vivificábit nos post duos dies: in die tértia suscitábit nos, et vivémus in conspéctu eius. Sciémus, sequemúrque, ut cognoscámus Dóminum: quasi dilúculum præparátus est egréssus eius, et véniet quasi imber nobis temporáneus et serótinus terræ. Quid fáciam tibi, Ephraim? Quid fáciam tibi, Iuda? misericórdia vestra quasi nubes matutína: et quasi ros mane pertránsiens. Propter hoc dolávi in prophétis, occídi eos in verbis oris mei: et iudícia tua quasi lux egrediéntur. Quia misericórdiam volui, et non sacrificium, et sciéntiam Dei, plus quam holocáusta.

Responsorium

Hab. 3, 2–3. Dómine, audívi audítum tuum, et tímui: considerávi opera tua, et expávi. **V.** In médio duórum animálium innotésceris: dum appropinquáverint anni, cognósceris: dum advénerit tempus, osténderis. **V.** In eo, dum conturbáta fúerit áni-

atvaizdą. Per Tajį Kristų, mūsų Viešpatį...

Pirmasis skaitinys

Oz 6, 1–6. Taip kalba Viešpats: Vargdami jie nuo pat ryto maldaus mane: „Eime, grįžkime pas Viešpatį, nes jis – tas, kuris mus sudraskė, jis mus ir išgydys; jis mus sužeidė, jis mus ir sutvarstys. Po dviejų dienų jis mus atgaivins, trečiąją dieną jis mus prikels, kad būtume gyvi jo Artume. Pažinkime, – veržkimės pažinti Viešpatį! Tikrai jis ateis pas mus, kaip tikrai ateina aušra; jis ateis pas mus lyg būriai lietaus, kaip pavasario lietus, pagirdantis žemę.“ Ką man daryti su tavimi, Efraimai? Ką man daryti su tavimi, Judai? Judviejų meilė – kaip rytmečio debesys, kaip anksti nukrintanti rasa. Todėl skaptuosiu juos per pranašus, žudysiu savo burnos žodžiais, – mano teismas bus paskelbtas kaip šviesa. Noriu gailingumo, o ne aukos, mieliau man Dievo pažinimas, negu deginamosios aukos.

Responsoriumas

Hab 3, 2–3. Viešpatie, aš išgirdau Tavo žodį ir nusigandau, pažvelgiau į Tavo darbus ir sudrebėjau. **V.** Tarp dviejų gyvulių tapai žinomas, prisiartinus metams, būsi pažintas, atėjus laikui, pasirodysi. **V.** Tame pyktyje, nuo kurio sudrebės mano

ma mea: in ira, misericórdiæ memor eris. **V.** Deus a Líbano véniet, et Sanctus de monte umbróso, et condénso. **V.** Opéruit cælos maiéostas eius: et laudis eius plena est terra.

Oracio

Orémus. (*Visi atsistoja*)

Flectámus génuá (*visi priklaupia*).

Leváte (*visi atsistoja*).

Deus, a quo et Iudas reátus sui pœnam, et confessiónis suæ latro práemium sumpsit, concéde nobis tuæ propitiatiónis effectum: ut, sicut in passióne sua Iesus Christus, Dóminus noster, divérsa utrísque íntulit stipéndia meritórum; ita nobis, abláto vetustátis erróre, resurrectiósni suæ grátiam largiátur: Qui tecum vivit et regnat...

R. Amen. (*Visi atsiséda.*)

Lectio altera

Ex. 12, 1–11. In diébus illis: Dixit Dóminus ad Móysen et Aaron in terra Aegýpti: „Mensis iste, vobis princípium ménsium: primus erit in ménsibus anni. Loquímini ad univérsum cœtum filiórum Israel, et dícite eis: Décima die mensis huius tollat unusquisque agnum per famílias et domos suas. Sin autem minor est número, ut sufficere possit ad vescéndum agnum, assúmet vicínium suum, qui iunctus est dómui suæ, iuxta

siela, Tu prisiminsi gailestingumą. **V.** Dievas ateina nuo Libano, Šventasis – nuo aptemusio, ūkanoto kalno. **V.** Jo didybė užgožė dangų, o jo šlovės pilna žemė.

Oracija

Melskimės.

Klaupkimės.

Stokitės.

Dieve, iš Tavęs ir kaltasis Judas gavo bausmę, ir plėšikas atlygį už savo išpažinimą. Suteik mums savo veiksmingą pasigailėjimą, kad kaip savo kančios metu Jėzus Kristus, mūsų Viešpats, kiekvienam iš jų davė skirtingą atlyginimą už nuopelnus, taip ir mums, pašalinę senas klaidas, suteiktų savo prisikėlimo malonę. Jis būdamas Dievas su Tavimi ir Šventąja Dvasia gyvena ir viešpatauja per visus amžių amžius. **R.** Amen.

Antrasis skaitinys

Iš 12, 1–11. Anomis dienomis: Viešpats tarė Mozei ir Aaronui Egipto žemėje: „Šis mėnuo jums žymės mėnesių pradžia, – jis bus jums pirmasis metų mėnuo. Sakykite visai Izraelio bendrijai, kad šio mėnesio dešimtą dieną kiekvienas jų teparūpina savo šeimai avinėlį – vieną avinėlį šeimai. Jei šeima visam avinėliui yra per maža, tesideda ji prie artimiausio kaimyno, kad avinėlį įsigytų, ir tesidalija juo, atsi-

númerum animárum, quæ sufficere possunt ad esum agni. Erit autem agnus absque mácula, másculus, annículus: iuxta quem ritum tollétis et hædum. Et servábitis eum usque ad quartam décimam diem mensis huius: immolábítque eum univérša multítúdo filiórum Israel ad vésperam. Et sument de ságuine eius, ac ponent super utrúmque postem et in superlimináribus domórum, in quibus cómedent illum. Et edent carnes nocte illa assas igni, et ázynos panes cum lactúcis agréstibus. Non comedétis ex eo crudum quid nec coctum aqua, sed tantum assum igni: caput cum pédibus eius et intestínis vorábitis. Nec remanébit quidquam ex eo usque mane. Si quid resíduum fúerit, igne comburétis. Sic autem comedétis illum: Renes vestros accingétis, et calceaménta habébitis in pédibus, tenéntes báculos in mánibus, et comedétis festinánter: est enim Phase, id est tránsitus, Dómini.“

Responsorium

Ps. 139, 2–10 et 14. Eripe me, Dómine, ab hómine malo: a viro iníquo líbera me. **V.** Qui cogitavérunt malítias in corde: tota die constituébant proélia. **V.** Acuérunt linguas suas sicut serpéntes: venénium áspidum sub lábiis eórum. **V.** Custódi me, Dómine, de manu peccatóris: et ab homínibus iníquis líbera me. **V.** Qui cogitavérunt supplantáre gressus

žvelgiant į skaičių asmenų, kurie ji turės valgyti. Jūsų avinėlis turi būti be trūkumo, vienerių metų patinėlis; galite jį paimti iš avių ar iš ožkų. Laikysite jį iki šio mėnesio keturioliktos dienos, tada jis turi būti papjautas sambrėškio metu, dalyvaujant visai susirinkusiai Izraelio bendrijai. Paėmę jo kraujo, jie paženklinis juo abi durų staktas ir sąramą tų namų, kur jis bus valgomas. Avinėlis turi būti valgomas tą pačią naktį; jis bus valgomas iškeptas ant ugnies su nerauginta duona ir karčiosiomis žolėmis. Nevalgysite iš jo nieko nei žalio, nei išvirto vandenyje, bet valgysite ant ugnies iškeptą – galvą, kojas ir vidurius. Nepaliksite iš jo nieko iki ryto; jei kas iš jo liktų iki ryto, sudeginsite. Jį taip turėsite valgyti: susijuosę juosmenį, su sandalais ant kojų ir lazda rankoje; valgysite jį paskubomis. Tai yra Viešpaties Perėjimas.“

Responsoriumas

Ps 139, 2–10 ir 14. Gelbėk mane, Viešpatie, nuo pikto žmogaus, išvaduok mane nuo nedorėlio vyro. **V.** Jie mąstė širdyje piktadarybes, visą dieną kėlė vaidus. **V.** Jie galanda liežuvius kaip žalčiai, angių nuodai po jų lūpomis. **V.** Saugok mane, Viešpatie, nuo nusidėjėlio rankos, nuo nedorų žmonių išgelbėk mane. **V.** Jie sugalvojo pakišti

meos: abscondérunt supérbi láqueum mihi. **V.** Et funes extendérunt in láqueum pédibus meis: iuxta iter scándalum posuérunt mihi. **V.** Dixi Dómino: Deus meus es tu: exáudi, Dómine, vocem oratiónis meæ. **V.** Dómine, Dómine, virtus salútis meæ: obúmbra caput meum in die belli. **V.** Ne tradas me a desidério meo peccatóri: cogitavérunt advérsus me: ne derelínquas me, ne unquam exalténtur. **V.** Caput circúitus eorum: labor labiórum ipsórum opériet eos. **V.** Verúmtamen iusti confitebúntur nómini tuo: et habitábunt recti cum vultu tuo.

Kunigas pasilenkęs kalba:

Dóminus sit in corde meo, et in lábiis meis. Amen.

Po to kunigas eina į Evangelijos pusę ir skaito Kančios istoriją. Visi stovi.

Pássio Dómini nostri Iesu Christi secúndum Ioánnem

(Ioann. 18, 1–40; 19, 1–4)

In illo témpore: Egréssus est Iesus cum discíplulis suis trans torréntem Cedron, ubi erat hortus, in quem introívit ipse et discípluli eius. Sciébat autem et Iudas, qui tradébat eum, locum: quia frequénter Iesus convénérat illuc cum discíplulis suis. Iudas ergo cum accepíisset cohórtem, et a pontificibus et pharisæis ministros, venit illuc cum latérnis, et fáciibus, et

man koja, išpuikėliai paslėpė man kilpą. **V.** Jie paspendė man žabangas su virvėmis, pastatė spąstus ant mano kelio. **V.** Aš tariau Viešpačiui: „Tu mano Dievas! Viešpatie, išgirsk mano maldos balsą! **V.** Viešpatie, Viešpatie, stiprusis mano Gelbėtojau, uždenk mano galvą mūšio dieną! **V.** Nepalik manęs nusidėjėliui prieš mano norą! Jie mąsto prieš mane – nepalik manęs, kad jie nebūtų išaukštinti!“ **V.** Mane apspitusieji kelia galvas, ant jų tekrinta jų lūpų kėslai. **V.** Tikrai, teisieji šlovins Tavo vardą ir tiesūs žmonės gyvens Tavo akivazdoje.

Viešpats tebūna mano širdyje ir mano lūpose. Amen.

Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus kančia pagal Joną

(Jn 18, 1–40; 19, 1–42)

Anuo metu: Jėzus su savo mokiniais nuėjo anapus Kedrono upeilio, kur buvo sodas. Jis ir mokiniai įžengė į sodą. Jo išdavėjas Judas taip pat žinojo tą vietą, nes Jėzus dažnai ten susieidavo su savo mokiniais. Taigi Judas, gavęs kareivių būrį ir aukštųjų kunigų bei fariziejų tarnus, atėjo ten su žibintais, deglais ir ginklais. Jėzus, žinodamas

armis. Iesus itaque sciens ómnia, quæ ventúra erant super eum, procéssit, et dixit eis: + Quem quæritis? **C.** Respondérunt ei: **S.** Iesum Nazaráenum. **C.** Dicit eis Iesus: + Ego sum. **C.** Stabat autem et Iudas, qui tradébat eum, cum ipsis. Ut ergo dixit eis: Ego sum: abiérunt retrórsim, et cecidérunt in terram. Iterum ergo interrogávit eos: + Quem quæritis? **C.** Illi autem dixérunt: **S.** Iesum Nazaráenum. **C.** Respóndit Iesus: + Dixi vobis, quia ego sum: si ergo me quæritis, sínite hos abíre. **C.** Ut implerétur sermo, quem dixit: Quia quos dedísti mihi, non pérdidi ex eis quemquam. Simon ergo Petrus habens gládium edúxit eum: et percússit pontíficis servum: et abscídit aurículam eius déxteram. Erat autem nomen servo Malchus. Dixit ergo Iesus Petro: + Mitte gládium tuum in vagínam. Cálicem, quem dedit mihi Pater, non bibam illum? **C.** Cohors ergo, et tribúnus, et minístri Iudæórum comprehendérunt Iesum, et ligavérunt eum.

Et adduxérunt eum ad Annam primum, erat enim socer Caiphæ, qui erat póntifex anni illíus. Erat autem Caiphás, qui consílium déderat Iudæis: Quia éxpedit, unum hóminem mori pro pópulo. Sequebátur autem Iesum Simon Petrus, et álius discípulus. Discípulus autem ille erat notus pontífici, et introívit cum Iesu

visa, kas jo laukia, išėjo į priekį ir paklausė: + „Ko ieškote?“ **C.** Jie atsakė: **S.** „Jėzaus Nazariečio!“ **C.** Jėzus tarė: + „Tai aš.“ **C.** Jo išdavėjas Judas irgi stovėjo tarp jų. Kai tik Jėzus ištarė: „Tai aš“, jie atšoko atgal ir parpuolė ant žemės. O jis vėl juos klausė: + „Ko ieškote?“ **C.** Jie atsakė: **S.** „Jėzaus Nazariečio.“ **C.** Jėzus atsiliepė: + „Jau sakiau jums, kad tai aš. Jei manęs ieškote, tai leiskite šitiems pasišalinti.“ **C.** Taip turėjo išsipildyti jo pasakytieji žodžiai: „Iš tavo man pavestųjų nepražudžiau nė vieno.“

Simonas Petras, kuris turėjo kalaviją, išsitraukė ją, ištiko vyriausiojo kunigo tarną ir nukirto jam dešinę ausį. Tarnas buvo vardu Malkus. Bet Jėzus sudraudė Petrą: + „Kišk savo kalaviją į makštį! Nejaugi aš negersiu tos taurės, kurią Tėvas man yra davęs?!“ **C.** Būrys, jo vadas ir žydų tarnai suėmė Jėzų ir surišo.

Ir nuvedė pirmiausia pas Aną. Mat jis buvo anų metų vyriausiojo kunigo Kajafo uošvis. Tai tas pats Kajafas, kuris buvo žydams pataręs: „Verčiau tegu vienas žmogus numiršta už tautą.“ Paskui Jėzų nusekė Simonas Petras ir kitas mokinys. Tas mokinys buvo pažįstamas su vyriausiuoju kunigu ir įėjo

in átrium pontíficis.

Petrus autem stabat ad óstium foris. Exívit ergo discípus alius, qui erat notus pontífici, et dixit ostiáriæ: et introdúxit Petrum. Dicit ergo Petro ancílla ostiária: **S.** Numquid et tu ex discípulis es hóminis istíus? **C.** Dicit ille: **S.** Non sum. **C.** Stabant autem servi et ministri ad prunas, quia frigus erat, et calefaciébant se: erat autem cum eis et Petrus stans et calefaciens se.

Póntifex ergo interrogávit Iesum de discípulis suis et de doctrína eius. Respóndit ei Iesus: + Ego palam locútus sum mundo: ego semper dócuí in synagóga et in templo, quo omnes Iudæi convéniunt: et in occúlto locútus sum nihil. Quid me intérogas? intéroga eos, qui audíerunt, quid locútus sim ipsis: ecce, hi sciunt, quae díxerim ego. **C.** Hæc autem cum dixisset, unus assístens ministrórum dedit álapam Iesu, dicens: **S.** Sic respóndes pontífici? **C.** Respóndit ei Iesus: + Si male locútus sum, testimónium pérhibe de malo: si autem bene, quid me cædis? **C.** Et misit eum Annas ligátum ad Caipham pontíficem. Erat autem Simon Petrus stans, et calefaciens se. Dixérunt ergo ei: **S.** Numquid et tu ex discípulis eius es? **C.** Negávit ille, et dixit: **S.** Non sum. **C.** Dicit ei unus

paskui Jėzų į vyriausiojo kunigo kiemą.

Petras liko stovėti lauke prie vartų. Tuomet anas mokinys, kuris buvo pažįstamas su vyriausiuoju kunigu, išėjo laukan, pasikalbėjo su durininke ir įsivedė Petrą vidun. Tarnaitė durininkė ir sako Petru: **S.** „Ar tik ir tu nebūsi vienas iš to žmogaus mokinių?“ **C.** Šis atsakė: **S.** „O, ne!“ **C.** Ten stoviniavo samdiniai ir tarnai, dėl šalčio susikūrę ugnį, ir šildėsi. Prie jų atsistojo Petras ir taip pat šildėsi.

Vyriausiasis kunigas ėmė klausinėti Jėzų apie jo mokinius bei mokslą. Jėzus jam atsakė: + „Aš viešai kalbėjau pasauliui. Aš visuomet mokiau sinagogose ir šventykloje, kur susirenka visi žydai, ir nieko nesu kalbėjęs slapčia. Kam tad mane klausinėji? Teiraukis tų, kurie girdejo, ką esu kalbėjęs. Jie žino, ką esu jiems sakęs.“ **C.** Jam tai pasakius, vienas iš ten buvusių tarnų smogė Jėzui per veidą, tardamas: **S.** „Šitaip tu atsakai vyriausiajam kunigui?!“ **C.** Jėzus jam tarė: + „Jei pasakiau netiesą, įrodyk, kad tai netiesa, o jei tiesą, – kam mane muši?“ **C.** Tuomet Anas pasiuntė jį surištą pas vyriausiąjį kunigą Kajafą. Simonas Petras tebestovėjo ir šildėsi. Aplinkiniai paklausė jį: **S.** „Ar tik nebūsi vienas iš jo mokinių?“ **C.** Tas išsigynė: **S.**

ex servis pontíficis, cognátus eius, cuius absceídít Petrus aurículam: **S.** Nonne ego te vidi in horto cum illo? **C.** Iterum ergo negávit Petrus: et statim gallus cantávit.

Addúcunt ergo Iesum a Caípha in prætórium. Erat autem mane: et ipsi non introiérunt in prætórium, ut non contaminaréntur, sed ut manducárent Pascha. Exívit ergo Pilátus ad eos foras et dixit: **S.** Quam accusatiónem affértis advérsus hóminem hunc? **C.** Respondérunt et dixérunt ei: **S.** Si non esset hic malefáctor, non tibi tradidissémus eum. **C.** Dixit ergo eis Pilátus: **S.** Accípíte eum vos, et secúndum legem vestram iudicáte eum. **C.** Dixérunt ergo ei Iudáei: **S.** Nobis non licet interficere quemquam. **C.** Ut sermo Iesu implerétur, quem dixit, significans, qua morte esset moritúrus.

Introívit ergo íterum in prætórium Pilátus, et vocávit Iesum et dixit ei: **S.** Tu es Rex Iudæórum? **C.** Respóndit Iesus: + A temetípso hoc dicis, an álii dixérunt tibi de me? **C.** Respóndit Pilátus: **S.** Numquid ego Iudæus sum? Gens tua et pontífices tradidérunt te mihi: quid fecísti? **C.** Respóndit Iesus: + Regnum meum non est de hoc mundo. Si ex hoc mundo esset regnum meum, ministri mei útique decertárent, ut non tráderer Iudáeis: nunc autem regnum

„Ne, ne!“ **C.** Vienas iš vyriausiojo kunigo tarnų, giminaitis to, kuriam Petras nukirto ausį, pasakė: **S.** „Argi aš nemačiau tavęs sode kartu su juo?“ **C.** Petras ir vėl išsigynė, ir tuojau pragydo gaidys.

Iš Kajafo rūmų jie nusivedė Jėzų į pretorijų. Buvo ankstyvas rytas. Jie patys nėjo vidun į pretorijų, kad nesusiteptų ir galėtų valgyti Velykų avinėlį. Todėl Pilotas išėjo laukan pas juos ir paklausė: **S.** „Kuo jūs kaltinate šitą žmogų?“ **C.** Jie atsakė: **S.** „Jeigu jis nebūtų piktadarys, mes nebūtume tau jo atvedę.“ **C.** Pilotas tarė: **S.** „Imkitės ir teiskite jį pagal savo Įstatymą.“ **C.** Žydai jam atsakė: **S.** „Mums nevalia nieko bausti mirtimi.“ **C.** Taip turėjo išsipildyti Jėzaus žodžiai, kuriais jis buvo nurodęs, kokia mirtimi jam reikės mirti.

Tada Pilotas vėl įžengė į prietorijų ir, pasišaukęs Jėzų, paklausė: **S.** „Ar tu esi žydų karalius?“ **C.** Jėzus atsakė: + „Ar nuo savęs šito klausai, ar kiti apie mane tau pasakė?“ **C.** Pilotas tarė: **S.** „Bene aš žydas?! Tavoji tauta ir aukštieji kunigai man tave įskundė. Sakyk, ką esi padaręs?“ **C.** Jėzus atsakė: + „Mano karalystė ne iš šio pasaulio. Jei mano karalystė būtų iš šio pasaulio, mano tarnai juk kovotų, kad nebūčiau atiduotas žydams. Bet mano

meum non est hinc. **C.** Dixit itaque ei Pilátus: **S.** Ergo Rex es tu? **C.** Respondit Iesus: + Tu dicis, quia Rex sum ego. Ego in hoc natus sum et ad hoc veni in mundum, ut testimónium perhibeam veritáti: omnis, qui est ex veritáte, audit vocem meam. **C.** Dicit ei Pilátus: **S.** Quid est veritas? **C.** Et cum hoc dixisset, íterum exívit ad Iudæos, et dicit eis: **S.** Ego nullam invénio in eo causam. Est autem consuetúdo vobis ut unum dimittam vobis in Pascha: vultis ergo dimittam vobis Regem Iudæórum? **C.** Clamavérunt ergo rursus omnes, dicéntes: **S.** Non hunc, sed Barábbam. **C.** Erat autem Barábbas latro.

Tunc ergo apprehéndit Pilátus Iesum, et flagellávit. Et milites plecténtes corónam de spinis, imposuérunt cápiti eius: et veste purpúrea circumdedérunt eum. Et veniébant ad eum, et dicébant: **S.** Ave, Rex Iudæórum. **C.** Et dabant ei álapas.

Exívit ergo íterum Pilátus foras et dicit eis: **S.** Ecce, addúco vobis eum foras, ut cognoscátis, quia nullam invénio in eo causam. **C.** (Exívit ergo Iesus portans corónam spíneam et purpúreum vestiméntum.) Et dicit eis: **S.** Ecce homo. **C.** Cum ergo vidissent eum pontífices et minístri, clamábant, dicéntes: **S.** Crucífige, crucífige eum. **C.** Dicit eis Pilátus: **S.** Accípite eum vos et crucifigite:

karalystė ne iš čia.“ **C.** Tuomet Pilotas jį paklausė: **S.** „Vadinasi, tu esi karalius?“ **C.** Jėzus atsakė. + „Taip yra, kaip sakai: aš esu karalius. Aš tam esu gimęs ir atėjęs į pasaulį, kad liudyčiau tiesą. Kas tik brangina tiesą, klauso mano balso.“ **C.** Pilotas dar paklausė: **S.** „O kas yra tiesa?!“ **C.** Po šių žodžių jis vėl išėjo pas žydus ir tarė jiems: **S.** „Aš nerandu jame jokios kaltės. Yra jūsų paprotys Velykų proga paleisti vieną suimtąjį. Ar norite, kad paleisčiau jums žydų karalių?“ **C.** Tada jie ėmė šaukti: **S.** „Ne šitą, bet Barabą!“ **C.** O Barabas buvo plėšikas.

Tuomet Pilotas ėmė ir nuplaktino Jėzų. Kareiviai, nupynę vainiką iš erškėčių, užspaudė jam ant galvos, apsiutė jį purpurine skraiste, ėjo prie jo ir šaipėsi: **S.** „Sveikas, žydų karaliau!“ **C.** Ir daužė jam per veidą.

O Pilotas dar kartą išėjo laukan ir kalbėjo žydams: **S.** „Štai išvedu jį jums, kad žinotumėte, jog nerandu jame jokios kaltės.“ **C.** Taigi Jėzus išėjo laukan su erškėčių vainiku ir purpurine skraiste. Pilotas tarė: **S.** „Štai žmogus!“ **C.** Aukštieji kunigai ir jų tarnai, pamatę jį, ėmė šaukti: **S.** „Ant kryžiaus jį, ant kryžiaus!“ **C.** Pilotas jiems sako: **S.** „Jūs imkite ir patys nukryžiuokite!

ego enim non invénio in eo causam. **C.** Respondérunt ei Iudæi: **S.** Nos legem habémus, et secúndum legem debet mori, quia Fílium Dei se fecit. **C.** Cum ergo audísset Pilátus hunc sermónem, magis tímuit.

Et ingrèssus est prætóríum íterum: et dixit ad Iesum: **S.** Unde es tu? **C.** Iesus autem respónsum non dedit ei. Dicit ergo ei Pilátus: **S.** Mihi non lóqueris? nescis, quia potestátem hábeo crucifigere te, et potestátem hábeo dimíttre te? **C.** Respóndit Iesus: + Non habéres potestátem advérsum me ullam, nisi tibi datum esset désuper. Proptérea, qui me trádidit tibi, maius peccátum habet. **C.** Et exínde quærébat Pilátus dimíttre eum. Iudæi autem clamábant dicéntes: **S.** Si hunc dimíttis, non es amícus Cæsaris. Omnis enim, qui se regem facit, contradícit Cæsari. **C.** Pilátus autem cum audísset hos sermónes, addúxit foras Iesum, et sedit pro tribunáli, in loco, qui dícitur Lithóstrotos, hebráice autem Gábbatha. Erat autem Parascéve Paschæ, hora quasi sexta, et dicit Iudæis: **S.** Ecce Rex vester. **C.** Illi autem clamábant: **S.** Tolle, tolle, crucífige eum. **C.** Dicit eis Pilátus: **S.** Regem vestrum crucifigam? **C.** Respondérunt pontífices: **S.** Non habémus regem nisi Cæsarem. **C.** Tunc ergo trádidit eis illum, ut crucifigerétur.

Aš nerandu jame kaltės.“ **C.** Žydai atsakė: **S.** „Mes turime Įstatymą, ir pagal Įstatymą jis turi mirti, nes laikė save Dievo Sūnumi.“ **C.** Išgirdęs tuos žodžius, Pilotas dar labiau nusigando.

Jis vėl nuėjo į pretorijų ir klausė Jėzų: **S.** „Iš kur tu?“ **C.** Bet Jėzus jam neatsakė. Tada Pilotas tarė: **S.** „Tu nenori kalbėti su manimi? Ar nežinai, kad turiu galią tave paleisti ir turiu galią tave nukryžiuoti?!“ **C.** Jėzus atsakė: + „Tu neturėtum man jokios galios, jeigu tau nebūtų jos duota iš aukštybių. Todėl didesnė nuodėmė tam, kuris mane tau įdavė.“ **C.** Dabar Pilotas ėmė stengtis jį paleisti. Bet žydai šaukė: **S.** „Jei šitą paleidi, nebesi ciesoriaus draugas. Kiekvienas, kas skelbiasi karaliumi, yra ciesoriaus priešas.“ **C.** Tai išgirdęs, Pilotas išsivedė Jėzų laukan ir atsisėdo į teisėjo krasę vietoje, pavadintoje „Akmeninis grindinys“, hebrajiškai Gabata. Buvo Velykų išvakarės, apie šeštą valandą. Jis tarė žydams: **S.** „Štai jūsų karalius!“ **C.** Tie ėmė šaukti: **S.** „Šalin, šalin! Ant kryžiaus jį!“ **C.** Pilotas paklausė: **S.** „Nejaugi turiu nukryžiuoti jūsų karalių?“ **C.** Aukštieji kunigai atsakė: **S.** „Mes neturime karaliaus, tiktai ciesorių.“ **C.** Tuomet Pilotas atidavė jiems jį nukryžiuoti.

Suscepérunt autem Iesum et eduxérunt. Et báíulans sibi crucem, exívit in eum, qui dicitur Calváriæ, locum, hebráice autem Gólgotha: ubi crucifixerunt eum, et cum eo álios duos, hinc et hinc, médiū autem Iesum. Scripsit autem et títulum Pilátus: et pósuit super crucem. Erat autem scriptum: Iesus Nazarénus, Rex Iudæórum. Hunc ergo títulum multi Iudæórum legérunt, quia prope civitátem erat locus, ubi crucifixus est Iesus. Et erat scriptum hebráice, græce et latíne. Dicébant ergo Pilato pontífices Iudæórum: **S.** Noli scribere Rex Iudæórum, sed quia ipse dixit: Rex sum Iudæórum. **C.** Respóndit Pilátus: **S.** Quod scripsi, scripsi.

C. Míletes ergo cum crucifixíssent eum, accepérunt vestiménta eius et fecérunt quátuor partes: unicuíque míliti partem, et túnica. Erat autem túnica inconsútilis, désuper contéxta per totum. Dixérunt ergo ad ínvicem: **S.** Non scindámus eam, sed sortiámur de illa, cuius sit. **C.** Ut Scriptúra implerétur, dicens: Partíti sunt vestiménta mea sibi: et in vestem meam misérunt sortem. Et mílites quidem hæc fecérunt.

Stabant autem iuxta crucem Iesu mater eius et soror matris eius, Maríja Cléophæ, et Maríja Magdaléne. Cum vidíssent ergo Iesus matrem et discípulū stantem, quem diligébat,

Taigi jie pasiēmē Jēzū ir išsivedē. Nešdamas savo kryžiu, jis ėjo į vadinamąją Kaukolės vietą, hebrajiškai Golgotą. Tenai jį nukryžiuojo; kartu su juo ir kitus du, vienoje ir antroje pusėje, o Jėzų viduryje.

Pilotas padarė užrašą ir liepė prisegti prie kryžiaus. Ten buvo parašyta: „Jėzus Nazaretis, žydų karalius“. Šį užrašą skaitė daugybė žydų, nes vieta, kur Jėzus buvo nukryžiuotas, buvo arti miesto, o parašyta buvo hebrajiškai, lotyniškai ir graikiškai. Aukštieji kunigai sakė Pilotui: **S.** „Nerašyk: „Žydų karalius“, bet: „Šitas skelbėsi: aš esu žydų karalius“. **C.** Pilotas atkirto: **S.** „Ką parašiau, parašiau!“

C. Kareiviai, nukryžiuotą Jėzų, pasiēmė jo drabužius ir padalijo juos į keturias dalis – kiekvienam kareiviui po dalį; pasiēmė ir tuniką. Ji buvo be siūlės, nuo viršaus iki apačios ištaisai megzta. Todėl jie tarėsi: **S.** „Neplėšykime jos, bet verčiau meskime burtą, kam ji teks.“

C. Taip išsipildė Raštas: „Jie drabužius mano dalijas, meta dėl mano apdaro burtą.“ Šitaip kareiviai ir padarė.

Prie Jėzaus kryžiaus stovėjo jo motina, jo motinos sesuo, Marija Klopienė ir Marija Magdalietė. Pamatęs stovinčius motiną ir mylimąjį mokinį, Jėzus tarė motinai: +

dicit matri suæ: + Múlier, ecce filius tuus. **C.** Deínde dicit discípulo: + Ecce mater tua. **C.** Et ex illa hora accépit eam discípulus in sua. Póstea sciens Iesus, quia ómnia consummáta sunt, ut consummarétur Scriptúra, dixit: + Sítio. **C.** Vas ergo erat pósitum acéto plenum. Illi autem spóngiam plenam aceto, hyssópo circumponéntes, obtulérunť ori eius. Cum ergo accepisset Iesus acétum, dixit: + Consummátum est. **C.** Et inclináto cápite trádidit spíritum. *(Čia visi klaupiasi ir trumpam nutyla. Pakyla ir tęsia:)*

Iudæi ergo, quóniam Parascéve erat, ut non remanérent in cruce córpora sábbato, erat enim magnus dies ille sábbati, rogavérunt Pilátum, ut frangeréntur eórum crura et tolleréntur. Venérunt ergo mílites: et primi quidem fregérunt crura et altérius, qui crucifixus est cum eo. Ad Iesum autem cum venissent, ut vidérunt eum iam mórtuum, non fregérunt eius crura, sed unus mílitum láncea latus eius apéruit, et contínuo exívit sanguis et aqua. Et qui vidit, testimónium perhíbuit: et verum est testimónium eius. Et ille scit, quia vera dicit: ut et vos credátis. Facta sunt enim hæc, ut Scriptúra implerétur: Os non comminuétis ex eo. Et iterum alia Scriptúra dicit: Vidébunt in quem transfixérunt.

Post hæc autem rogávit Pilátum

„Moterie, štai tavo sūnus!“ **C.** Pas-kui tarė mokiniui: + „Štai tavo motina!“ **C.** Ir nuo tos valandos mokinys pasiėmė ją pas save. Tada, žinodamas, jog viskas įvykdyta, ir kad išsipildytų Raštas, Jėzus tarė: + „Trokštu!“ **C.** Tenai stovėjo indas, pilnas perrūgusio vyno. Jie pakėlė ant yzopo vytelės kempinę, pamirkytą vyne, ir prinešė prie jo lūpų. Paragavęs to vyno, Jėzus tarė: + „Atlikta!“ **C.** Ir, nuleidęs galvą, atidavė dvasią.

Kadangi buvo Prisirengimo diena ir žydai nenorėjo, kad kūnai liktų ant kryžiaus per šabą, – nes tas šabas buvo didelės šventės diena, – jie prašė Pilotą, kad nukryžiuotiesiems būtų sulaužyti blauzdikauliai ir kūnai nuimti. Tad atėjo kareiviai ir sulaužė blauzdas vienam ir antram, kurie buvo su juo nukryžiuoti. Priėję prie Jėzaus ir pamatę, kad jis jau miręs, jie nebelaužė jam blauzdų, tik vienas kareivis ietimi perdūrė jam šoną, ir tuojau ištekėjo kraujo ir vandens. Regėjęs tai paliudijo, ir jo liudijimas teisingas; jis žino sakąs tiesą, kad ir jūs tikėtumėte. Taip įvyko, kad išsipildytų Raštas: „Nė vienas jo kaulas nebus sulaužytas.“ Vėl kitoje vietoje Raštas sako: „Jie žiūrės į tą, kurį perdūrė.“ Po to Juozapas iš Arimatėjos, kuris

Ioseph ab Arimathæa, eo quod esset discipulus Iesu, occultus autem propter metum Iudæorum, ut tolleret corpus Iesu. Et permisit Pilatus. Venit ergo, et tulit corpus Iesu. Venit autem et Nicodemus, qui venerat ad Iesum nocte primum, ferens mixturam myrrhæ et aloes, quasi libras centum. Acceperunt ergo corpus Iesu, et ligaverunt illud linteis cum aromatibus, sicut mos est Iudæis sepelire. Erat autem in loco, ubi crucifixus est, hortus: et in horto monumentum novum, in quo nondum quisquam positus erat. Ibi ergo propter Parascéven Iudæorum, quia iuxta erat monumentum, posuerunt Iesum.

buvo Jėzaus mokinys, tik slaptas dėl žydų baimės, paprašė Pilotą leisti nuimti Jėzaus kūną. Pilotas leido. Jis atėjo ir nuėmė kūną. Taip pat atvyko ir Nikodemas, kuris pirmiau buvo atėjęs pas Jėzų nakčia. Jis atsigabeno apie šimtą svarų miros ir alavijo mišinio. Taigi jie paėmė Jėzaus kūną ir suvyniojo į drobulės su kvepalais, kaip reikalavo žydų laidojimo paprotys. Toje vietoje, kur buvo nukryžiuotas Jėzus, buvo sodas ir sode naujas kapo rūšys, kuriame dar niekas nebuvo laidotas. Ten jie ir paguldė Jėzų, nes buvo žydų Prisirengimo diena, o kapas arti.

ANTROJI LITURGIJOS DALIS – IŠKILMINGI MALDAVIMAI, DAR VADINAMI TIKINČIŲJŲ MALDA

1. Pro Sancta Ecclesia

Orėmus, dilectissimi nobis, pro Ecclesia sancta Dei: ut eam Deus et Dominus noster pacificare, adunare, et custodire dignetur toto orbe terrarum: subiciens ei principatus et potestates: detque nobis, quietam et tranquillam vitam degentibus, glorificare Deum, Patrem omnipotentem.

Orėmus. Flectamus genua. Levate. Omnipotens sempiternus Deus, qui gloriam tuam omnibus in Christo gentibus revelasti: custodi opera misericordiae tuæ: ut Ecclesia tua,

1. Už šventąją Bažnyčią

Melskimės, mūsų mylimieji, už šventąją Dievo Bažnyčią, kad mūsų Dievas ir Viešpats teiktųsi jai duoti taiką, vienybę ir apsaugą visame pasaulyje, palenkdamas jai kunigaikštystes ir valdžias, kad mums, ramiai ir taikiai gyvenantiems, leistų garbinti Dievą, visagalį Tėvą.

Melskimės. Klaupkimės. Stokitės. Visagali amžinasis Dieve, Tu visoms tautoms Kristuje apreiškei Tavo šlovę. Saugok savo gailėstin-gumo darbus, kad Tavo Bažnyčia,

toto orbe diffúsa, stábili fide in confessióne tui nóminis persevéret. Per eúndem Dóminum nostrum Iesum Christum, Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sǎcula sǎculórum. **R.** Amen.

2. Pro Summo Pontifice

Orémus et pro beatíssimo Papa nostro N.: ut Deus et Dóminus noster, qui elégit eum in órdine episcopátus, salvum atque incólumem custódiat Ecclésiæ suæ sanctæ, ad regéndum pópulum sanctum Dei.

Orémus. Flectámus génuā. Leváte. Omnípotens sempitérne Deus, cuius iudíció univérsa fundántur: réspice propítius ad preces nostras, et eléctum nobis Antístitem tua pietáte consérva; ut christiána plebs, quæ te gubernátur auctóre, sub tanto pontífice, credulitátis suæ méritis augeátur. Per Dóminum nostrum... **R.** Amen.

3. Pro omnibus ordinibus gradibusque fidelium

Orémus et pro ómnibus episcopis, presbýteris, diacónibus, subdiacónibus, acolýthis, exorcístis, lectóribus, ostiáriis, confessóribus, virgíribus, víduis: et pro omni pópulo sancto Dei.

Orémus. Flectámus génuā. Leváte. Omnípotens sempitérne Deus, cuius

pasklidusi visame pasaulyje, ištvėrtų stirpi tikėjime ir Tavo vardo išpažinime. Per tąjį mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, Tavo Sūnų, kuris būdamas Dievas su Tavimi gyvena ir viešpatauja Šventosios Dvasios vienybėje per visus amžių amžius. **R.** Amen.

2. Už vyriausiąjį Pontifiką

Melskimės ir už mūsų šventąjį popiežių N., kad mūsų Dievas ir Viešpats, išrinkęs jį į vyskupų luomą, išlaikytų savo šventajai Bažnyčiai sveiką ir saugų, ir jis galėtų valdyti šventąją Dievo tautą.

Melskimės. Klaupkimės. Stokitės. Visagali amžinasis Dieve, kurio sprendimu visa laikosi, meilingai pažvelk į mūsų maldas ir savuoju gerumu išlaikyk mums išrinktąjį vyriausiąjį ganytoją, kad krikščionių liaudis, Tavo įsakymu tokio popiežiaus valdoma, augtų savo tikėjimo nuopelnais. Per mūsų Viešpatį... **R.** Amen.

3. Už visus dvasininkus ir tikinčiųjų luomus

Melskimės ir už visus vyskopus, kunigus, diakonus, subdiakonus, akolitus, egzorcistus, lektorius, ostiarius, išpažinėjus, mergeles, našles ir už visą šventąją Dievo liaudį.

Melskimės. Klaupkimės. Stokitės. Visagali amžinasis Dieve, kurio

Spíritu totum corpus Ecclesiæ sanctificátur et régitur: exáudi nos pro univérsis ordínibus supplicántes; ut, grátiae tuæ múnere, ab ómnibus tibi grádibus fidéliter serviátur. Per Dóminum... in unitáte eiúsdem Spíritus Sancti... **R. Amen.**

4. Pro res publicas moderantibus

Orémus et pro ómnibus res públicas moderántibus, eorúmque ministériis et potestátibus: ut Deus et Dóminus noster mentes et corda eórum secúndum voluntátem suam dírigat ad nostram perpétuam pacem.

Orémus. Flectámus génuá. Leváte. Omnipotens sempitérne Deus, in cuius manu sunt ómnium potestátes, et ómnium iura populórum: réspice benígnus ad eos qui nos in potestáte regunt, ut ubíque terrárum, déxtera tua protegénte, et religiónis intégritas, et patriæ secúritas indesinénter consístant. Per Dóminum nostrum... **R. Amen.**

5. Pro catechumenis

Orémus et pro catechúmenis nostris: ut Deus et Dóminus noster adaperiat aures præcordiórum ipsórum, ianuámque misericórdiæ: ut, per lavácrum regeneratiónis accépta remissióne ómnium peccatórum, et ipsi inveniántur in Christo Iesu,

Dvasia pašventina ir valdo visą Bažnyčios kūną, išklausk mus, besimeldžiančius už visus luomus, kad visi laipsniai, Tavo malonės padedami, Tau ištikimai tarnautų. Per mūsų Viešpatį... tos Šventosios Dvasios vienybėje per visus amžių amžius. **R. Amen.**

4. Už valstybių vadovus

Melskimės ir už visus valstybių vadovus, jų padėjėjus ir valdininkus, kad mūsų Dievas ir Viešpats lenktų jų protus ir širdis pagal savo valią į mūsų nuolatinę taiką.

Melskimės. Klaupkimės. Stokitės. Visagali amžinasis Dieve, kurio rankoje yra visokia valdžia ir visų tautų teisės, meilingai pažvelk į tuos, kurie mums vadovauja, kad visoje žemėje, saugant Tavo dešinei rankai, nepaliamajam įsitvirtintų religijos grynumas ir tėvynės saugumas. Per mūsų Viešpatį... **R. Amen.**

5. Už katechumenus

Melskimės ir už mūsų katechumenus, kad mūsų Dievas ir Viešpats atvertų jų širdies klausą bei gailingumo duris, kad gaivinančiu nuplovimu gavę visų nuodėmių atleidimą, jie būtų rasti Kristuje Jėzuje, mūsų Viešpatyje.

Dómino nostro.

Orémus. Flectámus génuā. Leváte. Omnípotens sempitérne Deus, qui Ecclésiam tuam nova semper prole fecúndas: auge fidem et intelléctum catechúmenis nostris; ut, renáti fonte baptismatis, adoptiónis tuæ filiis aggregéntur. Per Dóminum nostrum... **R.** Amen.

6. Pro fidelium necessitatibus

Orémus, dilectíssimi nobis, Deum Patrem omnipoténtem, ut cunctis mundum purget erróribus: morbos áuferat: famem depéllat: apériat cárceres: víncula dissólvat: peregrinántibus réditum: infirmántibus sanitátem: navigántibus portum salútis indúlgeat.

Orémus. Flectámus génuā. Leváte. Omnípotens sempitérne Deus, mæstórum consolátio, laborántium fortitúdo: pervéniant ad te preces de quacúmque tribulatióne clamántium; ut omnes sibi in necessitatibus suis misericórdiam tuam gáudeant affúisse. Per Dóminum... **R.** Amen.

7. Pro unitate Ecclesiæ

Orémus et pro hæréticis, et schismáticis: ut Deus et Dóminus noster éruat eos ab erróribus unívर्सis; et ad sanctam matrem Ecclésiam cathólicam, atque apostólicam revo-

Melskimės. Klaupkimės. Stokitės. Visagali amžinasis Dieve, kuris savo Bažnyčią visuomet padarai vaisingą naujais vaikais, padidink mūsų katechumenų tikėjimą ir supratimą, kad atgimę iš Krikšto šaltinio, jie būtų įjungti į Tavo įsūnytų vaikų būrį. Per mūsų Viešpatį... **R.** Amen.

6. Už tikinčiųjų reikalus

Melskime, mūsų mylimieji, visagalį Dievą Tėvą, kad apvalytų pasaulį nuo visų klaidų, pašalintų ligas, atitolintų badą, atvertų kalėjimus, sutrauktų pančius, suteiktų keleiviams grįžimą, ligoniams sveikatą, jūreiviams saugų uostą.

Melskimės. Klaupkimės. Stokitės. Visagali amžinasis Dieve, nuliūdusiųjų paguoda, kenčiančiųjų stiprybe, tegul Tave pasiekia maldos visų, kurie šaukiasi Tavęs kiekviename varge, kad visi džiaugtųsi sulaukę Tavo pasigailėjimo savo reikaluose. Per mūsų Viešpatį... **R.** Amen.

7. Už Bažnyčios vienybę

Melskimės ir už eretikus bei atskalūnus, kad mūsų Dievas ir Viešpats išgelbėtų juos iš visų paklydimų ir teiktųsi pašaukti atgal pas šventąją Motiną – visuotinę ir apaš-

cáre dignétur.

Orémus. Flectámus génuá. Leváte. Omnípotens sempitérne Deus, qui salvas omnes, et néminem vis périré: réspice ad ánimas diabólica fraude decéptas; ut, omni hærética pravitéte depósita, errántium corda resipiscant, et ad veritátis rédeant unitátem. Per Dóminum... **R.** Amen.

8. Pro conversione iudæorum

Orémus et pro pérfidis Iudæis: ut Deus et Dóminus noster áuferat velámen de córdibus eórum; ut et ipsi agnóscant Iesum Christum, Dóminum nostrum.

Orémus. Flectámus génuá. Leváte. Omnípotens sempitérne Deus, qui étiam iudáicam perfídiam a tua misericórdia non repéllis: exáudi preces nostras, quas pro illíus pópuli obcæcátione deférimus; ut, ágnita veritátis tuæ luce, quæ Christus est, a suis ténebris eruántur. Per eúndem Dóminum... **R.** Amen.

9. Pro conversione infidelium

Orémus et pro pagánis: ut Deus omnípotens áuferat iniquitátem a córdibus eórum; ut, relíctis idólis suis, convertántur ad Deum vivum et verum, et únicum Fílium eius Iesum Christum, Deum et Dóminum nostrum.

talinę Bažnyčią.

Melskimės. Klaupkimės. Stokitės. Visagali amžinasis Dieve, kuris visus gelbsti ir nenori, kad kas nors pražūtų, pažvelk į sielas, apgautas velnio klastos, kad klystančiųjų širdys, palikusios visoki eretišką iškrypimą, atsipeikėtų ir grįžtų į tiesos vienybę. Per mūsų Viešpatį... **R.** Amen.

8. Už žydų atsivertimą

Melskimės ir už neištikimuosius žydus, kad mūsų Dievas ir Viešpats nuimtų uždangą nuo jų širdžių, kad ir jie pažintų Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį.

Melskimės. Klaupkimės. Stokitės. Visagali amžinasis Dieve, kuris savo gailestingumu neatstumi net neištikimųjų žydų, išklausk mūsų maldas, kurias skiriame už tą apakusią tautą, kad jie pažintų Tavo tiesos šviesą – Kristų ir būtų išgelbėti iš savo tamsybių. Per Tąjį mūsų Viešpatį... **R.** Amen.

9. Už netikinčiųjų atsivertimą

Melskimės ir už pagonis, kad visagalis Dievas pašalintų nedorybę iš jų širdžių, kad jie, palikę savo status, atsiverstų į gyvąjį ir tikrąjį Dievą bei vienatinį jo Sūnų Jėzų Kristų, mūsų Dievą ir Viešpatį.

Orémus. Flectámus génuā. Leváte. Omnípotens sempitérne Deus, qui non mortem peccatórum, sed vitam semper inquíris: súscipe propítius oratiónem nostram, et líbera eos ab idolórum cultúra; et ággrega Ecclésiæ tuæ sanctæ, ad laudem et glóriam nóminis tui. Per Dóminum nostrum... **R.** Amen.

Melskimės. Klaupkimės. Stokitės. Visagali amžinasis Dieve, Tu visuomet ieškai ne nusidėjėlių mirties, bet gyvenimo. Maloningai priimk mūsų maldą ir išvaduok juos nuo stabų garbinimo, sutelk juos savo šventajai Bažnyčiai, Tavo vardo šlovei ir garbei. Per mūsų Viešpatį... **R.** Amen.

TREČIOJI LITURGIJOS DALIS – IŠKILMINGAS ŠV. KRYŽIAUS PAGARBINIMAS

Kunigas su patarnautojais eina į zakristiją ir paima kryžių su krucifiksu, apdengtu violetiniu uždangalu. Procesija su kryžiumi.

Kunigas atsistoja prie altoriaus laiptų Epistolos pusėje, atsigręžęs į žmones, du patarnautojai su žvakėmis atsistoja jam iš šonų.

Kunigas nudengia viršutinę kryžiaus dalį ir gieda:

Ecce lignum Crucis, in quo salus mundi pependit. **R.** Venite, adoremus.

Štai Kryžiaus medis, ant kurio kabėjo pasaulio išganymas. **R.** Eikime pagarbinti!

Ant.
6.

Ecce lí-gnum Crú-cis, in quo sá-lus mún-di pe-pén-dit.

Chorus

Ve-ní-te ad-o-ré-mus.

Baigus giedoti, visi, išskyrus kunigą, kaupiasi trumpai maldai, po to atsistoja. Kunigas užlipa ant viršutinio altoriaus laipto Epistolos pusėje, nudengia dešinę krucifikso ranką ir, kiek pakėlęs kryžių, gieda „Ecce lignum“ aukštesniu tonu. Visi pagarbina kryžių atsiklaupdami. Galiausiai kunigas eina ties altoriaus viduriu, visai nudengia krucifiksą, iškelia kryžių

ir dar aukštesniu tonu gieda „Ecce lignum“. Visi vėl atsiklaupę pagarbina kryžių.

Pirmiausia kryžių pagarbina celebrantas ir patarnautojai. Po to patarnautojai nuneša kryžių prie Komunijos grotelių. Kryžių pagarbina tikintieji, pirmiau vyrai, po to moterys: vienas po kito prieina, klaupiasi, pabučiuoja Nukryžiuotojo kojas, nueina į savo vietą.

Garbinant kryžių, giedamos Improperijos (Priekaištai) „Popule meus“ ir kitos giesmės.

I. Popule meus, quid feci tibi? Aut in quo contristavi te? Responde mihi!
V. Quia eduxi te de terra Ægypti: parasti Crucem Salvatori tuo.

Hagios o Theos. Sanctus Deus.
Hagios Ischyros. Sanctus Fortis.

Hagios Athanatos, eleison hemas.
Sanctus Immortalis, miserere nobis.

Quia eduxi te per desertum quadraginta annis, et manna cibavi te, et introduxi te in terram satis bonam: parasti Crucem Salvatori tuo.

Hagios o Theos...

Quid ultra debui faceretibi, et non feci? Ego quidem plantavi te vienam electam meam speciosissimam: et tu facta es mihi nimis amara; aceto namque sitim meam potasti, et lancea perforasti latus Salvatori tuo.

Hagios o Theos...

II. Popule meus, quid feci tibi? Aut in quo contristavi te? Responde

I. Mano tauta, ką tau padariau? Kuo tave nuliūdinau? Atsakyk man! **V.** Tave išvedžiau iš Egipto žemės, o tu parengi Kryžių savo Išganytojui.

Šventas Dieve. Šventas Dieve.

Šventas Galingasis. Šventas Galingasis.

Šventas nemirtingasis, pasigailėk mūsų! Šventas nemirtingasis, pasigailėk mūsų!

Vedžiau tave per dykumą keturiasdešimt metų, maitinau tave mana ir įvedžiau tave į pačią geriausią žemę, o tu parengi Kryžių savo Išganytojui.

Šventas Dieve...

Ką dar turėjau tau padaryti ir nepadariau? Aš tave pasodinau kaip gražiausią savo vynmedį, o tu tapai man labai karti – juk mano troškulį pagirdei actu ir ietimi perdūrei savo Išganytojo šoną.

Šventas Dieve...

II. Mano tauta, ką tau padariau? Kuo tave nuliūdinau? Atsakyk

mihi!

1. Ego propter te flagellavi Ægyptum cum primogenitus suis: et tu me flagellatum tradidisti.

2. Ego eduxi te de Ægypto, demerso Pharaone in Mare Rubrum: et tu me tradidisti principibus sacerdotum.

3. Ego ante te aperui mare: et tu aperuisti lancea latus meum.

4. Ego ante te præivi in columna nubis: et tu me duxisti ad prætorium Pilati.

5. Ego te pavi manna per desertum: et tu me cecidisti alapis et flagellis.

6. Ego te potavi aqua salutis de petra: et tu me potasti felle, et aceto.

7. Ego propter te Chananæorum reges percussi: et tu percussisti arundine caput meum.

8. Ego dedi tibi sceptrum regale: et tu dedisti capiti meo spineam coronam.

9. Ego te exaltavi magna virtute: et tu me suspendisti in patibulo Crucis.

III. Crucem tuam * adoramus, Domine: et sanctam resurrectionem tuam laudamus, et glorificamus: ecce enim propter lignum venit gaudium in universo mundo. **Ps.** Deus misereatur nostri, et benedicat nobis: illuminet vultum suum super nos, et misereatur nostri. Crucem

man!

1. Aš dėl tavęs plakiau Egiptą ir jo pirmgimius, o tu mane atidavei nuplaktą.

2. Aš tave išvedžiau iš Egipto, paskandinęs faraoną Raudonojoje jūroje, o tu mane atidavei vyresniesiems kunigams.

3. Aš prieš tave atvėriau jūrą, o tu ietimi atvėrei mano šoną.

4. Aš ėjau prieš tave debesies stulpe, o tu nuvedei mane į Piloto rūmus.

5. Aš tave dykumoje penėjau mana, o tu mane mušei antausiais ir rykštėmis.

6. Aš tave girdžiau išganymo vandeniui iš uolos, o tu mane girdei tulžimi ir actu.

7. Aš dėl tavęs sumušiau kanaaniečių karalius, o tu mušei nendre man galvą.

8. Aš tau daviau karališką skeptrą, o tu mano galvai davei erškėčių vainiką.

9. Aš tave išaukštinau didžia jėga, o tu pakabinai mane ant Kryžiaus skersinio.

III. Tavo Kryžių garbiname, Viešpatie, ir šloviname bei aukštiname Tavo šventąjį prisikėlimą. Juk štai dėl medžio atėjo džiaugsmas į visą pasaulį. **Ps.** Dievas mūsų tepasigaili ir mus palaimina, * tenušviečia savo veidą virš mūsų ir mūsų tepasigaili. Tavo Kryžių...

tuam...

Crux fidelis, inter omnes Arbor una nobilis! Nulla silva talem profert, Fronde, flore, germine, * Dulce lignum, dulces clavos, Dulce pondus sustinet.

1. Pange, lingua, gloriosi, Lauream certaminis, Et super Crucis trophæo Dic triumphum nobilem: Qualiter Redemptor orbis Immolatus vicerit. Crux fidelis...

2. De parentis protoplasti Fraude Factor condolens, Quando pomi noxialis In necem morsu ruit: Ipse lignum tunc notavit. Damna ligni ut solveret. Dulce lignum...

3. Hoc opus nostræ salutis Ordo depoposcerat: Multiformis proditoris Ars ut artem falleret: Et medelam ferret inde, Hostes unde læserat. Crux fidelis...

4. Quando venit ergo sacri Plenitudo temporis, Missus est ab arce Patris Natus, orbis Conditor: Atque ventre virginali Carne amictus prodiit. Dulce lignum...

5. Vagit infans inter arcta Conditus præsepia: Membra pannis involuta Virgo Mater alligat: Et Dei manus, pedesque Stricta cingit fascia. Crux fidelis...

6. Lustra sex qui iam peregit, Tempus implens corporis, Sponte libera Redemptor Passioni deditus,

Ištikimas Kryžiau, pats kilniausias iš visų medžių, joks miškas tokio neišaugino, tokių lapų, žiedų ir vaisių. * Saldus medis ir saldžios vinys laiko saldžią naštą.

1. Apdainuok, liežuvi, garbingojo mūšio laurus ir nuo Kryžiaus trofėjaus paskelbk didingą triumfą, kaip pasaulio Atpirkėjas paaukotas nugalėjo. Ištikimas Kryžiau...

2. Kūrėjas liūdėjo dėl iš pradžių sukurto tėvo apgavimo, kai tas, atsižadęs kenksmingo vaisiaus, puolė į pražūtį. Jau tuomet jis nurodė medį, kad išrištų medžio pasmerkimą. Saldus medi...

3. To reikalavo mūsų išganymo darbo tvarka: kad jis meistriškai apgautų visokią išdaviko išmonę ir gautų vaistų kaip tik ten, kur pakenkė priešas. Ištikimas Kryžiau...

4. Taigi, kai atėjo šventojo laiko pilnatvė, Tėvas iš dangaus pasiuntė Gimusįjį. Pasaulio Kūrėjas, apsirengęs kūnu, išėjo iš Mergelės iščių. Saldus medi...

5. Verkė Kūdikis, suspaustas ankštose ėdžiose, jo sąnarius, suvyniotus vystyklais, aprišo Mergelė Motina, Dievo rankas ir kojas supančiojo įtempti raiščiai. Ištikimas Kryžiau...

6. Kai jau praėjo šeši penkmečiai, išpildydamas kūno laiką, Atpirkėjas laisva valia pasidavė kančiai, au-

Agnus in Crucis levatur Immo-landus stipite. Dulce lignum...

7. Felle potus ecce languet: Spina, clavi, lancea, Mite corpus perforarunt, Unda manat, et cruor: Terra, pontus, astra, mundus. Quo lavantur flumine! Crux fidelis...

8. Flecte ramos, arbor alta, Tensa lax viscera, Et rigor lentescat ille, Quem dedit nativitas: Et superni membra Regis Tende miti stipite. Dulce lignum...

9. Sola digna tu fuisti Ferre mundi victimam: Atque portum præparare Arca mundo naufrago: Quam sacer cruor perunxit, Fusus Agni corpore. Crux fidelis...

10. Sempiterna sit beatæ Trinitate gloria: Æqua Patri, Filioque; Par decus Paraclito: Unus Trinique nomen Laudet universitas. Amen. Dulce lignum...

kojamas Avinėlis buvo pakeltas ant kryžiaus kamieno. Saldus medį...

7. Štai jis nusilpo, pagirdytas tulžimi. Erškėčiai, vinys, ietis bado švelnujį kūną, iš jo teka vandens srovė ir kraujas, kurio upė nuplovė žemę, jūrą, žvaigždes ir pasaulį. Ištikimas Kryžiau...

8. Palenk šakas, aukštas medį, atlaisvink savo įtemptas gyslas, tesuminkštėja tas kietumas, kurį tau davė prigimtis. Aukštybių Karaliaus sąnarius palaikyk švelniu kamieniu. Saldus medį...

9. Tu vienas buvai vertas nešti auką už pasaulį, būti arka, kuri neštų skęstantį pasaulį į uostą. Tave patėpė šventasis kraujas, ištekėjęs iš Avinėlio kūno. Ištikimas Kryžiau...

10. Švenčiausiajai Trejybei tebus amžina garbė, lygiai Tėvui ir Sūnui, lygi šlovė Guodėjai, Vieno ir Trejybės vardą tešlovina visata. Amen. Saldus medį...

KETVIRTOJI LITURGIJOS DALIS – KOMUNIJA

Tada kunigas su patarnautojais eina prie Švč. Sakramento garbinimo altoriaus. Procesija prie pagrindinio altoriaus: einant procesijai, visi klaupiasi, giedama:

Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi, quia per Crucem tuam redemisti mundum.

Antiphona 2

Per lignum servi facti sumus, et per sanctam Crucem liberāti sumus:

Garbiname Tave, Kristau, ir šloviname Tave, nes savuoju Kryžiumi atpirkai pasaulį.

2 antifona

Per medį tapome vergais, o per šventąjį Kryžių buvome išvaduoti.

fructus árboris sedúxit nos, Fílius Dei redémit nos.

Antiphona 3

Salvátor mundi, salva nos: qui per Crucem et Sanguinem tuum redemísti nos, auxiliáre nobis, te deprecámur, Deus noster.

Atėjus prie altoriaus, kunigas kalba:

Orémus. Præcéptis salutáribus mó-niti, et divína institutióne formáti, audémus dícere:

Visi kartu kalba Viešpaties maldą lotyniškai:

Pater noster, qui es in cælis: * Sanctificétur nomen tuum. * Advéniat regnum tuum. * Fiat volúntas tua, sicut in cælo, et in terra. * Panem nostrum cotidiánum da nobis hódie: * Et dimítte nobis débita nostra, * sicut et nos dimíttimus debitoribus nostris. * Et ne nos indúcas in tentatiónem; * sed líbera nos a malo. * Amen.

Dalijant Komuniją, giedama 21 psalmė, (žr. Didijį ketvirtadienį)

Orémus. Super pópulum tuum, quæsumus, Dómine, qui passiónem et mortem Fílii tui devóta mente recóluit, benedíctio copiósa descéndat, indulgéntia véniat, consolátio tribuátur, fides sancta succréscať, redemptio sempitérna firmétur. Per eúndem Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Medžio vaisius mus suvedžiojo, o Dievo Sūnus mus atpirko.

3 antifona

Pasaulio Gelbėtojau, išgelbėk mus! Tu, kuris atpirkai mus savo Kryžiumi ir Krauju, padėki mums, meldžiam Tave, mūsų Dieve.

Melskimės. Išganingų įsakymų liepiami ir dieviškų nuostatų pamokyti, drįstame tarti:

Tėve mūsų, kuris esi danguje, * teesie šventas Tavo vardas, * teateinie Tavo karalystė, * teesie Tavo valia kaip danguje taip ir žemėje. * Kasdienės mūsų duonos duok mums šiandien * ir atleisk mums mūsų kaltes, * kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams. * Ir neleisk mūsų gundyti, * bet gelbėk mus nuo pikto. * Amen.

Melskimės. Tavo liaudžiai, kuri pamaldžiai mąsto apie Tavo Sūnaus kančią ir mirtį, meldžiame, Viešpatie, tenusileidžia gausus palaiminimas, teateina atleidimas, tebūna suteikta paguoda, teauga šventasis tikėjimas, tegul įsitvirtina amžinas atpirkimas. Per Tajį Kristų, mūsų Viešpatį. **R.** Amen.

Orémus. Omnípotens et miséricors Deus, qui Christi tui beata passióne et morte nos reparásti: consérva in nobis óperam misericórdiæ tuæ; ut, huius mystérii participatióne, perpétua devotióne vivámus. Per eúndem Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Orémus. Reminiscere miseratiónum tuárum, Dómine, et fámulos tuos æténa protectióne sanctífica, pro quibus Christus, Fílius tuus, per suum cruórem, instítuit paschále mystérium. Per eúndem Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

PROCESIJA Į KRISTAUS KAPĄ

Baigus maldas, prasideda procesija į Kristaus kapą. Einant giedamas responsoriumas:

Recéssit Pastor noster, fons aquæ vivæ, ad cuius tránsitum sol obscurátus est: * Nam et ille captus est, qui captívum tenébat primum hóminem: hódie portas mortis et seras páriter Salvátor noster dirúpit. **V.** Destrúxit quidem claustra inférni, et subvértit poténtias diáboli. * Nam et ille...

Melskimés. Visagali gailestingasis Dieve, Tu atgaivinaí mus savojo Kristaus palaimintąja kančia ir mirtimi. Išlaikyk mumyse savo gailestingumo darbą, kad dalyvaudami šioje paslapyje, mes gyventume visuomet Tau atsidavę. Per Tąjį Kristų, mūsų Viešpatį. **R.** Amen.

Melskimés. Atsimink savo gailestingumą, Viešpatie, ir amžina apsauga pašventink savo tarnus, dėl kurių Kristus, Tavo Sūnus, savoju Krauju įsteigė Velykų paslaptį. Per tąjį Kristų, mūsų Viešpatį. **R.** Amen.

Pasitraukė mūsų Ganytojas, gyvojo vandens šaltinis, kuriam išėjus aptemo saulė. * Juk sugautas Tasai, kuris laikė sugavęs pirmąjį žmogų. Šiandien mūsų Išganytojas išlaužė mirties vartus ir velkes. **V.** Jis sugriovė pragaro kalėjimą ir nuvertė velnio galybes. * Juk sugautas...

Po to giedama „Verkite, Dievo angelai“.

Verkite, Dievo angelai šventieji, / dingo linksmybės ir džiaugsmi šviesieji; / verkit prie kapo savo Atpirkėjo, / kurs dėl žmonijos gyvybę padėjo, gyvybę padėjo.

Verkite, dvasios danguje skaisčiausias, / ašaras liekit iš džiaugsmo didžiausio. / Guli Mesijas kape paguldytas, / gelbėt atėjęs, buvo nužudytas, buvo nužudytas.

Verkit, padangių mėlyne gražioji, / žvaigždės, mėnuli ir saule šviesioji, / verkite graudžiai ir jūs ten, aukštybėj, / nes jau užgeso tikroji šviesybė, tikroji šviesybė.

Verk, visa gamta, liūdėk apsiniaukus, / debesiu juodu storai apsitraukus; / verkite lietūs, žaibai ir griaustiniai, / teviešpatauja gamtoj nuliūdimas, gamtoj nuliūdimas.

Verkite jūros, salos ir salelės, / verkit ežerai, žuvys ir žuvelės; / verkite, girios, žvėrys ir žvėreliai, / liūdėkit miškai ir miškų paukšteliai, miškų paukšteliai.

Verkite, versmės, tyri šaltinėliai, / raudokit upės ir maži upeliai; / verkit, pakalnės, kalnai ir kalneliai, / Jėzaus gedėkit, sodai ir girelės, sodai ir girelės.

Verki tu, baisus kalne Kalvarijos, / kraują sugėręs mirštančio Mesijo; / verk ir tu, kape, iškaltas uoloje, / ašarom sienos teapsirasoja, teapsirasoja.

Verkite, medžiai, lapeliais šlamėkit, / kedrai aukštieji ir palmės, liūdėkit; / Viešpaties mirtį gailiai apraudokit, / savo paunksnėj kapą jo gobokit, kapą jo globokit.

Už visus graudžiau verk, žmogau, šiandieną, / sielvartu pralenk tvarinį kiekvieną. / Šiame pasauly tu išmintingiausias, / savo Kūrėjui esi skolingiausias, esi skolingiausias.

Nuodėmės visų mūsų prisidėjo, / kad Jėzui skaudžiai numirt reikėjo. / Todėl, krikščionys, prie kapo sustokim / ir už kaltybes savąsias raudokim, savąsias raudokim.

Jėzau, numiręs kalne Kalvarijos, / nuopelnais savo, ašarom Marijos / visiems suteiki kalčių atleidimą, / mirtį laimingą ir prisikėlimą, ir prisikėlimą.

VELYKŲ VIGILIJA

NAUJOS UGNIES LAIMINIMAS

Kunigas, užsidėjęs violetinę stulą ir kapą, kartu su patarnautojais (kurių vienas neša procesijos kryžių, kitas – švento vandens indą, trečias – smilkytuvą be anglies) eina prie laužo. Kunigas laimina ugnį:

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Deus, qui per Fílium tuum, angulárem scílicet lápidem, claritátis tuæ ignem fidélibus contulísti: prodúctum e sílice, nostris profutúrum úsibus, novum hunc ignem sanctí+fica: et concéde nobis, ita per hæc festa paschália cælés-tibus desidériis inflammári; ut ad perpétuæ claritátis, puris méntibus, valeámus festa pertíngere. Per eúndem Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

V. Viešpats su jums.

R. Ir su tavo dvasia.

Melskimės. Dieve, Tu per savo Sūnų, tą kertinį akmenį, atnešei tikintiesiems savo spindesio ugnies. Šią naują ugnį, įskeltą iš titnago, pa+šventink mūsų naudojimui ir leisk mums per šias Velykų šventes taip užsidegti dangaus troškimu, kad galėtume tyromis sielomis pasiekti amžinosios šviesybės šventę. Per Tajį Kristų, mūsų Viešpatį. **R.** Amen.

PASCHALO LAIMINIMAS

Patarnautojas atneša paschalą, atsistoja priešais kunigą. Kunigas rėžtuku brėžia ant jo kryžių, rašo raidės A ir Ω bei keturis tų metų skaičiaus skaitmenis:

1) Christus heri et hódie (*kryžiaus vertikale*),

2) Princípium et Finis (*kryžiaus skersinis*),

3) Alpha (A)

4) et Omega (Ω):

5) Ipsíus sunt témpora (*I skaitmuo*)

6) et sácula (*II skaitmuo*);

7) Ipsi glória et impérium (*III*

1) Kristus vakar ir šiandien,

2) Pradžia ir Pabaiga,

3) Alfa

4) ir Omega:

5) Jo yra laikai

6) ir amžiai;

7) Jam garbė ir valdžia

skaitmuo);

8) per univérsa æternitátis sácula.
Amen (*IV skaitmuo*).

8) visais amžinybės amžiais. Amen.

Tuomet kunigas triskart apšlaksto ir triskart apsmilko pumpurus iš smilkaų, kuriuos atneša patarnautojas (jei pumpurai dar nelaiminti). Tuomet kunigas įsmeigia penkis pumpurus ant paschalo nubrėžto kryžiaus galuose ir viduryje, kalbėdamas:

- 1) Per sua sancta vúlnera
- 2) gloriósa
- 3) custódiat
- 4) et consérvet nos
- 5) Christus Dóminus. Amen.

- 1) Savo šventomis
- 2) garbingomis žaizdomis
- 3) tesaugo
- 4) ir teišlaiko mus
- 5) Kristus Viešpats. Amen.

Patarnautojas atneša kunigui žvakę, uždegtą iš naujos ugnies, kuria jis uždega paschalą, kalbėdamas:

Lumen Christi glorióse resurgéntis

Díssipet ténébras cordis et mentis.

Garbingai prisikeliančio Kristaus šviesa

Teišsklaido širdies ir proto tamsas.

Kunigas laimina paschalą:

V. Dóminus vobíscum. **R.** Et cum spírítu tuo.

Orémus. Véniat, quæsumus, omnípotens Deus, super hunc incénsum céreum larga tuæ bene+dictiónis infúsió: et hunc noctúrnum splendórem, invisíbilis regenerátor, inténde; ut non solum sacrificium, quod hac nocte litátum est, arcána lúminis tui admixtióne refúlgeat; sed in quocúmque loco ex huius sanctificatiónis mystério áliiquid fúerit deportátum, expúlssa diabó-

V. Viešpats su jumis. **R.** Ir su tavo dvasia.

Melskimės. Tebūna, meldžiame, visagali Dieve, šiai uždegtai žvakei gausiai išlietas Tavo pa+laiminimas. Neregimasis Atgaivintojau, pažvelk į šią šviesą, sklindančią naktyje, kad ji, sumišusi su Tavo paslaptingu švytėjimu, ne tik nušviestų tą auką, kuri įvyks šią naktį, bet ir į kiekvieną vietą nuneštų šio pašventinimo paslapties dalelę, kad išvairius klastingas velnio užmačias, pasirodytų Tavo di-

licæ fraudis nequítia, virtus tuæ
maiestátis assístat. Per Christum
Dóminum nostrum. **R.** Amen.

dybės galia. Per Kristų, mūsų Vieš-
patį. **R.** Amen.

IŠKILMINGA PROCESIJA IR VELYKŲ PREKONIJA

Procesija į bažnyčią. Įėjus per bažnyčios slenkstį, kunigas gieda:

Lumen Christi,

| Kristaus šviesa,

Visi, išskyrus kunigą bei kryžiaus ir smilkytuvo nešėjus, priklaupia paschalui ir atsako:

R. Deo grátias.

| **R.** Dėkojame Dievui.

Kunigas, atėjęs į bažnyčios vidurį, taip pat aukštesniu tonu gieda „Lumen Christi“, visi priklaupę atsako „Deo gratias“. Atėjęs prie žvakidės presbiterijoje, kunigas dar aukštesniu tonu gieda „Lumen Christi“, visi priklaupę atsako „Deo gratias“.

Kunigas pastato žvakę ant žvakidės, atgręžia ją į Epistolos pusę. Eina į Epistolos pusę ir kalba:

Iube, Dómine, benedicere. – Dó-
minus sit in corde meo, et in lábiis
meis: ut digne et competénter
annúntiem suum paschále præcód-
nium. Amen.

Teikis, Viešpatie, palaiminti. – Vieš-
pats tebūna mano širdyje ir mano
lūpose, kad vertai ir tinkamai pa-
skelbčiau jo Velykų prekoniją.
Amen.

VELYKŲ PREKONIJA

Visi stovi, laikydami rankose degančias žvakes. Kunigas, atsigręžęs į Evangelijos pusę, gieda prekoniją (Velykų naujienos paskelbimą).

Exsúltet iam Angélica turba cæ-
lórūm: exsúltent divína mystéria: et
pro tanti Regis victória, tuba
ínsonet salutáris. Gáudeat et tellus
tantis irradiáta fulgóribus: et ætérni
Regis splendóre illustráta, totíus
Regis splendóre illustráta, totíus
orbis se séntiat amísisse calíginem.

Tegul džiūgauja dangaus angelų
minia, tedžiūgauja dieviškos paslap-
tys, ir dėl tokio Karaliaus pergalės
tesugaudžia išganingas trimitas. Te-
sidžiaugia ir žemė, apšviesta tokių
žaibę, ir nutviektas amžinojo Ka-
raliaus švytėjimo, visas pasaulis

Lætétur et mater Ecclésia, tanti lúminis adornáta fulgóribus: et magnis populórum vóciibus hæc aula resúltet. Quaprópter adstántes vos, fratres caríssimi, ad tam miram huius sancti lúminis claritátem, una mecum, quæso, Dei omnipoténtis misericórdiam invocáte. Ut, qui me non meis méritis intra Levitáram númerum dignátus est aggregáre, lúminis sui claritátem infúndens, cérei huius laudem implére perficiat. Per Dóminum nostrum Iesum Christum, Filium suum: Qui cum eo vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus. Per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

V. Dóminus vobíscum. **R.** Et cum spíritu tuo.

V. Sursum corda. **R.** Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino, Deo nostro. **R.** Dignum et iustum est.

Vere dignum et iustum est, invisíbilem Deum Patrem omnipoténtem Filiúmque eius unigénitum, Dóminum nostrum Iesum Christum, toto cordis ac mentis afféctu et vocis ministério personáre. Qui pro nobis ætérno Patri Adæ débitum solvit: et véteris piáculi cautiónem pio cruóre detérsit. Hæc sunt enim festa paschália, in quibus verus ille Agnus occíditur, cuius sángine postes fidélium

tepajunta, kad nusikratè tamsos. Tesidžiaugia ir motina Bažnyčia, papuošta tokios šviesos blyksnių, o ši menė tesuvirpa nuo galingų liaudies balsų. Todėl prašau jus, mylimieji broliai, kurie čia stovit, dėl šios šventos šviesos nuostabaus skaistumo kartu su manimi šaukitės visagaliai Dievo gailėstingumo, kad Tasai, kuris teikėsi mane ne dėl mano nuopelnų įtraukti į levitų skaičių, liedamas savo ryškią šviesą, padėtų man šlovinti šią žvakę. Per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, jo Sūnų, kuris būdamas Dievas su juo gyvena ir viešpatauja Šventosios Dvasios vienybėje per visus amžių amžius. **R.** Amen.

V. Viešpats su jumis. **R.** Ir su tavo dvasia.

V. Aukštyn širdis. **R.** Keliamė į Viešpatį.

V. Dėkokime Viešpačiui, mūsų Dievui. **R.** Verta ir teisinga.

Tikrai verta ir teisinga su giliausiais širdies ir sielos jausmais bei skambiu balsu giedoti neregimajam Dievui, visagaliai Tėvui, bei jo viengimiui Sūnui. Jis vietoj mūsų amžinajam Tėvui sumokėjo Adomo skolą ir gailėstingu krauju ištrynė senosios kaltės raštą. Juk tai yra Velykų šventės, jose nužudomas tikrasis Avinėlis, kurio kraujas pašventina tikinčiųjų duris. Tai ta naktis, kurią Tu kadaise leidai mūsų tėvams, iš

consecrântur. Hæc nox est, in qua primum patres nostros, fîlios Israel eductos de Aegýpto, mare Rubrum sicco vestígio transíre fecísti. Hæc ígitur nox est, quæ peccatórum ténebras, colúmnæ illuminatióne purgávit. Hæc nox est, quæ hódie per univérsum mundum in Christo credéntes, a vítiis sæculi et calígene peccatórum segregátos, reddit grátia, sóciat sanctitáti. Hæc nox est, in qua, destrúctis vínculis mortis, Christus ab ínferis victor ascéndit. Nihil enim nobis nasci prófuit, nisi rédimi profuísset. O mira circa nos tuæ pietátis dignátio! O inæstimábilis diléctio caritátis: ut servum redímeres, Fílium tradidísti! O certe necessárium Adæ peccátum, quod Christi morte delétum est! O felix culpa, quæ talem ac tantum méruiť habére Redemptórem! O vere beáta nox, quæ sola méruiť scire tempus et horam, in qua Christus ab ínferis resurréxit! Hæc nox est, de qua scriptum est: Et nox sicut dies illuminábitur: et nox illuminátio mea in delíciis meis. Huius ígitur sanctificátio noctis fugat scélera, culpas lavat: et reddit innocéntiam lapsis, et mæstis lætítiam. Fugat ódia, concórdiam parat, et curvat impéria. In huius ígitur noctis grátia, súscipe, sancte Pater, incénsi huius sacrificium vespertinum: quod tibi in hac cérei

Egipto išvestiems Izraelio vaikams, sausu keliu pereiti Raudonąją jūrą. Tai toji naktis, kuri švytinčiu stulpu nuvijo nuodėmių tamsybes. Tai naktis, kuri šiandien visame pasaulyje tikinčiuosius Kristumi, atskirtus nuo pasaulio ydų ir nuodėmių tamsumos, gražina malonei ir suvienija su šventaisiais. Tai naktis, kurią, sutraukęs mirties pančius, Kristus pakilo iš pragarų kaip nugalėtojas. Juk mums nieko nebūtų davęs gimimas, jei nebūtume atpirkti. O koks nuostabus Tavo kilnūs gerumas! O kokia neįkainojama meilė: kad atpirktum vergą, Tu atidavei Sūnų! Iš tiesų, buvo reikalinga Adomo nuodėmė, kurią Kristus panaikino savo mirtimi! O laiminga kaltė, pelnusi gauti tokį Atpirkėją! O tikrai palaiminga naktis, kuri vienintelė žinojo laiką ir valandą, kada Kristus prisikels iš pragarų! Tai naktis, apie kurią parašyta: „Ir naktis nušvis kaip diena, ta naktis bus mano šviesa ir džiaugsmas“ (*Ps 138, 11*). Todėl šios nakties pašventimas tenuveja nusikaltimus, nuplauna kaltes, sugražina nekaltumą puolusiems, o nuliūdušiams džiaugsmą. Teišsklaido neapykantą, teugdo santarvę ir pažemina valdovus. Šią malonės naktį, šventasis Tėve, priimk vakarinę to žiburio auką – ją Tau per tarnų rankas teikia šventoji Bažnyčia, iškilmingai atnašaudama šią žvakę,

oblatióne sollémni, per minist-
rórum manus de opéribus apum,
sacrosáncta reddit Ecclésia. Sed
iam colúmnæ huius præcónia
nóvimus, quam in honórem Dei
rútilans ignis accéndit. Qui licet sit
divísus in partes, mutuáti tamen
lúminis detriménta non novit. Ali-
tur enim liquántibus ceris, quas in
substántiam prietiósæ huius lám-
padis apis mater edúxit. O vere
beáta nox, quæ exspoliávit Æ-
gýptios, ditávit Hebræos! Nox, in
qua terrénis cæléstia, humánis
divína iungúntur. Orámus ergo te,
Dómine: ut céreus iste in honórem
tui nóminis consecrátus, ad noctis
huius caliginem destruéndam, inde-
ficiens persevéret. Et in odórem
suavitátis accéptus, supérnis lumi-
náribus misceátur. Flammas eius
lúcifer matutínus invéniat. Ille,
inquam, lúcifer, qui nescit occá-
sum. Ille, qui regréssus ab ínferis
humáno géneri serénus illúxit. Prie-
cámur ergo te, Dómine: ut nos
fámulos tuos, omnémque clerum,
et devotíssimum pópulum: una
cum beatíssimo Papa nostro N. et
Antístite nostro N., quiéte tém-
porum concéssa, in his paschálibus
gáudiis, assídua protectióne régere,
gubernáre et conserváre dignéris.
Réspice étiam ad eos, qui nos in
potestáte régunt, et, ineffábili pie-
tátis et misericórdiæ tuæ múnere,

pagamintą bičių darbu. Jau išgirdome
pašlovinimą šiam stulpui, uždegtam
Dievo garbei rausva ugnele. Nors ta
ugnis padalinta, jos šviesa visus
vienodai apšviečia. Ją maitina tir-
pstantis vaškas, suneštas bitės mo-
tinėlės tam brangiam žibintui pa-
daryti. Tikrai palaiminta naktis,
apiplėšusi egiptiečius ir praturtinusi
hebrajus! Naktis, kurią dangus jun-
giasi su žeme, o Dievas su žmonija.

Todėl Tave meldžiame, Viešpatie,
kad ši Tavo vardui pašvęsta žvakė
nesiliaudama sklaidytų tos nakties
tamsybę ir, priimta su meilium kvapu,
įsiliėtų į dangaus žibintų spindesį.
Aušrinė žvaigždė teuztinka jos lieps-
nas – kalbu apie tą Aušrinę, kuri
niekuomet nenusileidžia, tą, kuri
grįžusi iš pragarų, skaisčiai nušvito
žmonių giminei. Todėl meldžiam
Tave, Viešpatie, kad šiuos Tavo
tarnus, visą kunigiją ir pamaldžią
liaudį, kartu su mūsų šventuoju po-
piežiumi N. bei mūsų vyskupu N.,
suteikęs ramius laikus, kupinus Ve-
lykų džiaugsmo, teiktumeisi nuo-lat
saugodamas valdyti, vesti ir išlaikyti.
Taip pat pažvelk į tuos, kurie mums
turi valdžią, ir, suteikęs neapsakomą
savo gerumą bei pasigailėjimą,
kreipki jų mintis link teisingumo ir

dírige cogitatiónes eórum ad iustítiam et pacem, ut de terréna operositáte ad cæléstem pátriam pervéniant cum omni pópulo tuo. Per eúndem Dóminum nostrum Iesum Christum, Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus: per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

taikos, kad po žemiškų rūpesčių su visa Tavo liaudimi nueitų į dangaus tėvynę. Per tąjį mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, Tavo Sūnų, kuris būdamas Dievas su Tavimi gyvena ir viešpatauja Šventosios Dvasios vienybėje per visus amžių amžius. **R.** Amen.

SKAITINIAI

Kunigas gieda skaitinius, jų metu visi sėdi. Ties „Oremus“ visi atsisoja, ties „Flectamus genua“ priklaupia, ties „Levate“ pakyla ir vėl atsisėda.

Lectio prima

Gen. 1, 1–31 et 2, 1–2. In princípío creávit Deus cælum, et terram. Terra autem erat inánis, et vácuá, et ténebræ erant super fáciem abyssi: et Spíritus Dei ferebátur super aquas. Dixítque Deus: „Fiat lux“. Et facta est lux. Et vidit Deus lucem quod esset bona: et divísit lucem a ténebris. Appellávitque lucem Diem, et ténebras Noctem: factúmque est vespere, et mane, dies unus. Dixit quoque Deus: „Fiat firmaméntum in médio aquárum: et dívidat aquas ab aquis“. Et fecit Deus firmaméntum, divisítque aquas, quæ erant sub firmaménto, ab his, quæ erant super firmaméntum. Et factum

Pirmasis skaitinys

Pr 1, 1–31 ir 2, 1–2. Pradžioje Dievas sukūrė dangų ir žemę. O žemė buvo padrika ir dyka, tamsa gaubė bedugnę, ir Dievo Dvasia dvelkė viršum vandenių. Tuomet Dievas tarė: „Tebūna šviesa!“ Ir šviesa pasirodė. Dievas matė, kad šviesa buvo gera, ir Dievas atskyrė šviesą nuo tamsos. Dievas pavadino šviesą Diena, o tamsą Naktimi. Atėjo vakaras ir išaušo rytas, pirmoji diena. Dievas tarė: „Tebūna skliautas viduryje vandenių ir teatskiria vandenį nuo vandenių!“ Dievas padarė skliautą ir atskyrė vandenį, buvusius po skliautu, nuo vandenių, buvusių viršum skliauto. Taip

est ita. Vocavitque Deus firmamentum Cælum: et factum est vespere, et mane, dies secundus. Dixit vero Deus: „Congregentur aquæ, quæ sub cælo sunt, in locum unum: et appareat árida“. Et factum est ita. Et vocavit Deus áridam, Terram: congregationesque aquarum appellavit Mária. Et vidit Deus quod esset bonum. Et ait: „Gérminet terra herbam viréntem, et faciéntem semen, et lignum pomíferum fáciens fructum iuxta genus suum, cuius semen in semetípso sit super terram“. Et factum est ita. Et prótulit terra herbam viréntem, et faciéntem semen iuxta genus suum, lignúmque fáciens fructum, et habens unumquódque seméntem secundum spéciem suam. Et vidit Deus quod esset bonum. Et factum est vespere, et mane, dies tertius. Dixit autem Deus: „Fiant luminária in firmamento cæli, et dívidant diem, ac noctem, et sint in signa, et témpora, et dies, et annos: ut lúceant in firmamento cæli, et illúminent terram“. Et factum est ita. Fecitque Deus duo luminária magna: lumináre maius, ut præéssent dií: et lumináre minus, ut præéssent nocti: et stellas. Et pósuit eas in firmamento cæli, ut lúcerent super terram, et præéssent dií ac nocti, et díviderent lucem, ac ténébras. Et vidit Deus quod esset bonum. Et

ir įvyko. Dievas pavadino skliautą Dangumi. Atėjo vakaras ir išaušo rytas, antroji diena. Dievas tarė: „Tebūna sutelkti vandenys po Dangumi į vieną vietą ir tepasirodo sausuma!“ Taip ir įvyko. Dievas pavadino sausumą Žeme, o vandenų telkinį Jūromis. Ir Dievas matė, kad tai gera. Dievas tarė: „Teželdina Žemė augmeniją: augalus, duodančius sėklą, ir visų rūšių vaismedžius, nešančius žemėje vaisius su sėklomis!“ Taip ir įvyko. Žemė išželdino augmeniją: augalus, duodančius visų rūšių sėklą, ir visų rūšių medžius, vedančius vaisius su sėklomis. Ir Dievas matė, kad tai gera. Atėjo vakaras ir išaušo rytas, trečioji diena. Dievas tarė: „Tebūna šviesuliai dangaus skliaute dienai nuo nakties atskirti! Teženklina jie šventes, dienas ir metus, tebūna jie šviesuliai dangaus skliaute žemei apšviesti!“ Taip ir įvyko. Dievas padarė du didžiulius šviesulius – didesnį šviesulį dienai valdyti ir mažesnį šviesulį nakčiai valdyti – ir žvaigždes. Dievas sudėjo juos į dangaus skliautą šviesti žemei, valdyti dienai bei nakčiai ir atskirti šviesai nuo tamsos. Ir Dievas matė, kad tai gera. Atėjo vakaras ir išaušo rytas, ketvirtoji diena. Dievas tarė: „Teknibžda vandenyse gyvūnų daugybė, teskraidė paukščiai viršum žemės po dangaus skliautu!“ Taip ir

factum est vespere, et mane, dies quartus. Dixit etiam Deus: „Prodúcant aquæ réptile ánimæ vivéntis, et volátile super terram sub firmaménto cæli“. Creavítque Deus cete grándia, et omnem ánimam vivéntem atque motábilem, quam prodúxerant aquæ in spécies suas, et omne volátile secúndum genus suum. Et vidit Deus quod esset bonum. Benedixítque eis, dicens: „Créscite, et multiplicámini, et repléte aquas maris: avésque multiplicéntur super terram“. Et factum est vespere, et mane, dies quintus. Dixit quoque Deus: „Prodúcat terra ánimam vivéntem in génere suo: iuménta et reptília, et béstias terræ secúndum spécies suas“. Factúmque est ita. Et fecit Deus béstias terræ iuxta spécies suas, et iuménta, et omne réptile terræ in génere suo. Et vidit Deus quod esset bonum, et ait: „Faciámus hómīnem ad imáginem, et similitúdinem nostram: et præsit piscibus maris, et volatilibus cæli, et béstis, universæque terræ, omnique réptili, quod movétur in terra“. Et creavít Deus hómīnem ad imáginem suam: ad imáginem Dei creavít illum, másculum et féminam creavít eos. Benedixítque illis Deus, et ait: „Créscite, et multiplicámini, et repléte terram, et subícite eam, et dominámini piscibus maris, et volatilibus cæli, et univérsis animán-

įvyko. Dievas sukūrė didžiąsias jūros pabaisas bei visus judančius visų rūšių gyvūnus, kurie knibžda vandenyse, ir visus visų rūšių sparnuočius. Ir Dievas matė, kad tai gera. Dievas palaimino juos, tardamas: „Būkite vaisingi ir dauginkitės! Pripildykite jūrų vandenį, o paukščiai tesidaugina žemėje!“ Atėjo vakaras ir išaušo rytas, penktoji diena. Dievas tarė: „Tepagimdo žemė visų rūšių gyvūnus: galvijus, roplius ir visų rūšių laukinius gyvulius!“ Taip ir įvyko. Dievas padarė visų rūšių laukinius žemės gyvulius, visų rūšių galvijus ir visų rūšių žemės roplius. Ir Dievas matė, kad tai gera. Tuomet Dievas tarė: „Padarykime žmogų pagal mūsų paveikslą ir panašumą; tevaldo jie ir jūros žuvis, ir padangių sparnuočius, ir galvijus, ir visus laukinius žemės gyvulius, ir visus žemėje šliaužiojančius roplius!“ Dievas sukūrė žmogų pagal savo paveikslą, pagal savo paveikslą sukūrė jį; vyrą ir moterį; sukūrė juos. Dievas juos palaimino, tardamas: „Būkite vaisingi ir dauginkitės, pripildykite žemę ir valdykite ją! Viešpataukite ir jūros žuvims, ir padangių paukščiams, ir visiems žemėje judantiems gyvūnams. Dievas tarė: „Štai aš jums daviau visus, visoje žemėje sėklą teikiančius augalus ir visus medžius, kurie veda vaisius su sėk-

tibus, quæ movéntur super terram“. Dixítque Deus: „Ecce dedi vobis omnem herbam afferéntem semen super terram, et unívèrsa ligna, quæ habent in semetípsis seméntem géneris sui, ut sint vobis in escam: et cunctis animántibus terræ, omníque vólucris cæli, et unívèrsis, quæ movéntur in terra, et in quibus est ánima vivens, ut hábeant ad vescéndum“. Et factum est ita. Vidítque Deus cuncta, quæ fécerat: et erant valde bona. Et factum est véspere, et mane, dies sextus. Igitur perfécti sunt cæli, et terra, et omnis ornátus eórum. Complevítque Deus die séptimo opus suum, quod fécerat: et requiévit die séptimo ab unívèrso ópere quod patrátat.

Orémus. Flectámus génua. Leváte. Deus, qui mirábíliter creásti hóminem, et mirábílius redemísti: da nobis, quæsumus, contra oblectaménta peccáti, mentis ratióne persístere; ut mereámur ad æténa gáudia perveníre. Per Dóminum nostrum... **R.** Amen.

Lectio secunda

Ex. 14, 24–31 et 15, 1. In diébus illis: Factum est in vigília matutína, et ecce respíciens Dóminus super castra Ægyptiórum per colúmnam ignis, et nubis, interfécit exércitum eórum: et subvértit rotas cúrruum, ferebantúrque in profúndum. Dixé-

lomis; jie bus jums maistas. O visiems laukų gyvuliams, visiems padangių paukščiams ir visiems žeme rėpliojantiems gyvūnams, turintiems gyvybės alsavimą, daviau maistui visus žaliuosius augalus.“ Taip ir įvyko. Dievas apžvelgė visa, ką buvo padaręs, ir iš tikrųjų matė, kad buvo labai gera. Atėjo vakaras ir išaušo rytas, šeštoji diena. Taip buvo atbaigti dangus ir žemė bei visa jų galybė. Kadangi septintą dieną Dievas buvo užbaigęs darbus, kuriais buvo užsiėmęs, jis išėjosi septintą dieną nuo visų darbų, kuriuos buvo atlikęs.

Melskimės. Klaupkimės. Stokite.

Dieve, Tu nuostabiai sutvėrei žmogų ir dar nuostabiau jį atpirkai. Meldžiame, duok mums sielos jėgų, kad pasipriešintume nuodėmės vilionėms ir pelnytume pasiekti amžinuosius džiaugsmus. Per mūsų Viešpatį... **R.** Amen.

Antrasis skaitinys

Iš 14, 24–31 ir 15, 1. Anomis dienomis: Atėjus ryto sargybos metui, Viešpats metė žvilgsnį į egiptiečių kariuomenę iš ugnies ir debesies stulpo ir sukėlė klaiką egiptiečių gretose. Jis taip įklampino jų vežimų ratus, kad jie vos besisuko. Egipt-

runt ergo Ægyptii: „Fugiámus Israélem: Dóminus enim pugnat pro eis contra nos“. Et ait Dóminus ad Móysen: „Exténde manum tuam super mare, ut revertántur aquæ ad Ægyptios super currus, et équites eorum“. Cumque extendísset Móyses manum contra mare, revérsum est primo dilúculo ad priórem locum: fugientibúsq;ue Aegyptiis occurrérunt aquæ, et invólvit eos Dóminus in médiis flúctibus. Reversáque sunt aquæ, et operuérunt currus, et équites cuncti exércitus Pharaónis, qui sequéntes ingrési fúerant mare: nec unus quidem supérfruit ex eis. Fílii autem Israel perrexérunt per médium sicci maris, et aquæ eis erant quasi pro muro a dextris et a sinístris: liberavítque Dóminus in die illa Israel de manu Ægyptiórum. Et vidérunt Ægyptios mórtuos super littus maris, et manum magnam, quam exercúerat Dóminus contra eos: timúítque pópulus Dóminum, et credidérunt Dómino, et Móysi servo eius. Tunc cécinit Móyses, et filii Israel carmen hoc Dómino, et dixérunt:

Canticum

Ex. 15, 1 et 2. Cantémus Dómino: glorióse enim honorificátus est: equum, et ascensórem proiécit in mare: adiútor, et protéctor factus est mihi in salútem. **V.** Hic Deus meus, et honorificábo eum: Deus

tiečiai tarė: „Bėkime nuo izraeliečių, nes Viešpats kovoja už juos su Egiptu.“ Tada Viešpats Mozei paliepė: „Ištiesk ranką viršum jūros, kad vandenys sugrižtų ant egiptiečių, jų kovos vežimų ir vežėjų!“ Mozė ištiesė ranką viršum jūros. Auštant jūra ėmė grįžti į savo įprastą vietą, ir egiptiečiai bėgo nuo jos. Bet Viešpats nubloškė juos į jūrą. Vandenys sugrižo ir paskandino jūroje kovos vežimus ir vežėjus – visą faraono kariuomenę, žygiavusių paskui izraeliečius. Nė vienas jų neišsigelbėjo. O izraeliečiai perėjo per jūrą sausa žeme: vandenys sudarė jiems mūrą iš dešinės ir iš kairės. Taip Viešpats išgelbėjo tą dieną Izraelį nuo egiptiečių. Izraelis matė gulinčius negyvus egiptiečius ant jūros kranto. Kai Izraelis pamatė galingą ranką, kurią Viešpats pakėlė prieš Egiptą, bijojo Viešpaties, pasitikėjo Viešpačiu ir jo tarnu Moze. Tada Mozė ir izraeliečiai giedojo Viešpačiui šią giesmę ir kalbėjo:

Giesmė

Iš 15, 1 ir 2. Aš giedosiu Viešpačiui, nes jis šlovingai nugalėjo – nugramzdino į jūrą žirgą ir vežėją. Viešpats yra mano jėga ir giesmė – jis mane išgelbėjo! **V.** Aš jį garbinsiu – jis yra mano Dievas! Aš jį aukštinsiu – jis

patris mei, et exaltábo eum. **V.** Dóminus cónterens bella: Dóminus nomen est illi.

Orémus. Flectámus génuá. Leváte. Deus, cuius antíqua mirácula étiam nostris sáeculis coruscáre sentímus: dum quod uni pópulo, a persecutióne Ægyptíaca liberándo, déxteræ tuæ poténtia contulísti, id in salútem géntium per aquam regeneratiónis operáris: præsta; ut in Abrahæ filios, et in Israelíticam dignitátem, totíus mundi tránseat plenítudo. Per Dóminum... **R.** Amen.

Lectio tertia

Is. 4, 2–6. In die illa erit germen Dómini in magnificéntia, et glória, et fructus terræ sublímis, et exsultátio his, qui salváti fúerint de Israel. Et erit: Omnis qui relictus fúerit in Sion, et resíduus in Ierúsalem, sanctus vocábitur, omnis qui scriptus est in vita in Ierúsalem. Si ablúerit Dóminus sordes filiárum Sion, et sánguinem Ierúsalem láverit de médio eius, in spírítu iudícii, et spírítu ardóris. Et creábit Dóminus super omnem locum montis Sion, et ubi invocátus est, nubem per diem, et fumum, et splendórem ignis flammántis in nocte: super omnem enim glóriam protéctio. Et tabernáculum erit in umbráculum diéi ab æstu, et in

yra mano tėjo Dievas! **V.** Viešpats, triuškinantis karus, Viešpats yra jo vardas.

Melskimės. Klaupkimės. Stokite. Dieve, Tavo senovės stebuklus mes jaučiame šviečiant ir mūsų amžiais. Ką savo dešinės galia suteikė vienai tautai, išvaduodamas ją iš Egipto persekiotojų, tą gavinančiu vandeniu padaryk visų tautų išganymui. Suteik, kad visos pasaulio tautos taptų Abraomo vaikais ir gautų Izraelio garbę. Per mūsų Viešpatį... **R.** Amen.

Trečiasis skaitinys

Iz 4, 2–6. Tą dieną Viešpaties atžala bus graži iš šlovinga, o krašto vaisius – Izraelio likučių pažiba ir šlovė. O tas, kuris išlikęs Sione, ir tas, kuris paliktas Jeruzalėje, – visi, kurie įrašyti gyventi Jeruzalėje, bus vadinami šventaisiais. Kada Viešpats plaus nuo Siono dukrų puvėsius, skalaus ugnies ir teismo vėtra Jeruzalės gatvių kraujo dėmes, tada Viešpats užleis virš viso Siono kalno ir virš jo sueigų vietos dienos metu debesį ir dūmus, o nakčia – ugnies liepsnų žėresį. Iš tikro jo šlovė bus pastogė ir apsauga: paunksmė dieną nuo kepinančios kaitros, prieglauda ir priedanga nuo audros ir lietaus.

securitatem, et absconsionem a turbine, et a pluvia.

Canticum

Is. 5, 1 et 2. Vinea facta est dilecto in cornu, in loco uberi. **V.** Et maceriam circumdedit, et circumfodit: et plantavit vineam Sorec, et edificavit turrim in medio eius. **V.** Et torcular fodit in ea: vinea enim Domini Sabaoth, domus Israel est.

Orémus. Flectámus gēna. Leváte. Deus, qui in ómnibus Ecclésiæ tuæ filii sanctórum prophetárum voce manifestásti, in omni loco dominationis tuæ, satórem te bonórum séminum, et electórum pálmitum esse cultórem: tribue pópulis tuis, qui et vineárum apud te nómine censéntur, et ségetum; ut, spinárum, et tribulórum squalóre rese-cáto, digna efficiántur fruge fecúndi. Per Dóminum nostrum... **R.** Amen.

Lectio quarta

Deut. 31, 22–30. In diébus illis: Scripsit Móyses canticum, et dócuít filios Israel. Præcepítque Dóminus Iósue filio Nun, et ait: „Confortáre, et esto robústus: tu enim introdúces filios Israel in terram, quam pollicítus sum, et ego ero tecum“. Postquam ergo scripsit Móyses verba legis huius in volúmine, at-

Giesmė

Iz 5, 1 ir 2. Mano mylimasis turėjo vynuogyną derlingos kalvos atšlaitėse. **V.** Jis išpurenė žemę, išrinko iš jos akmenis ir apsodino rinktinėmis vynuogėmis. Viduryje pastatė bokštą sargui. **V.** Įsirengė jame net vyno spaudyklą. Juk galybių Viešpaties vynuogynas yra Izraelio namai.

Melskimės. Klaupkimės. Stokite.

Dieve, Tu šventųjų pranašų balsu visiems Tavo Bažnyčios vaikams parodei, kad kiekvienoje savo viešpatavimo vietoje esi geros sėklos sėjėjas bei rinktinių daigų augintojas. Suteik savo tautoms, kurias esi pavadinęs savo vynuogynu, kad jos būtų išravėtos nuo bjaurių usnių ir atneštų vertų vaisių. Per mūsų Viešpatį... **R.** Amen.

Ketvirtasis skaitinys

Pak 31, 22–30. Anomis dienomis: Mozė užsirašė šią giesmę ir mokė jos izraeliečius. Tada Viešpats įpareigojo Nuno sūnų Jozuę ir tarė: „Būk stiprus ir ryžtingas, nes tu įvesi izraeliečius į kraštą, kurį aš jiems pažadėjau. Aš būsiu su tavimi.“ Pabaigęs rašyti visus šio Mokymo žodžius knygoje, Mozė įsakė le-

que complévit: præcépit Levítis, qui portábant arcam foéderis Dómini, dicens: „Tóllite librum istum, et pónite eum in látere arcæ foéderis Dómini Dei vestri: ut sit ibi contra te in testimónium. Ego enim scio contentiónem tuam, et cervícem tuam duríssimam. Adhuc vivénte me, et ingrediénte vobiscum, semper contentióse egístis contra Dóminum: quanto magis cum mortuus fuero? Congregate ad me omnes maióres natu per tribus vestras, atque doctóres, et loquar audiéntibus eis sermónes istos, et invocábo contra eos cælum, et terram. Novi enim quod post mortem meam iníque agétis, et declinábitis cito de via, quam præcépi vobis: et occúrrerent vobis mala in extrémó tempore, quando fecéritis malum in conspéctu Dómini, ut irritétis eum per ópera mánuum vestrarum“. Locútus est ergo Móyses, audiénte univérso cœtu Israel, verba cárminis huius, et ad finem usque complévit.

Canticum

Deut. 32, 1–4. Atténde, cælum, et loquar: et áudiat terra verba ex ore meo. **V.** Exspectétur sicut plúvia elóquium meum: et descéndant sicut ros verba mea. **V.** Sicut imber super gramen, et sicut nix super fenum: quia nomen Dómini invocábo. **V.** Date magnitúdinem

vitams, nešusiems Viešpaties Sandoros Skrynią, tardamas: „Imkite šią Mokymo knygą ir padėkite ją šalia Viešpaties, savo Dievo, Sandoros Skrynios. Tebūna ji ten kaip liudytojas prieš tave. Gerai žinau, koks esi maištingas ir kietasprandis. Net dabar, man dar gyvam tarp jūsų tebesant, maištavote prieš Viešpatį. O kas bus man mirus! Surinkite prie manęs visus savo giminių seniūnus ir pareigūnus, kad jiems klausantis perskaityčiau šiuos žodžius ir pašaukčiau dangų ir žemę prieš juos liudyti. Gerai žinau, kad jūs, man mirus, iš tikrųjų nedorai elgsitės, nukrypsite nuo kelio, kuriuo eiti esu jums įsakęs. Ištiks jus nelaimė ateityje, nes darote kas nedora Viešpaties akyse, pykdote jį savo darbais.“ Tada Mozė išsakė šios giesmės žodžius, girdint visai Izraelio bendrijai, iki pat galo:

Giesmė

Pak 32, 1–4. Klausykities, dangūs, leiskite man kalbėti, tegirdi žemė mano lūpų žodžius! **V.** Tekrinta mano mokymas kaip lietus, telaša mano kalba kaip rasa. **V.** Tarsi švelnus lietus ant gležnos vejės, tarsi ramos lašeliai ant žolės. Juk skelbiu Viešpaties vardą: **V.** Duokite garbę

Deo nostro: Deus, vera ópera eius, et omnes viæ eius iudícia. **V.** Deus fidélis, in quo non est iníquitas: iustus, et sanctus Dóminus.

Orémus. Flectámus génu. Leváte. Deus, celsitúdo humílium, et fortitúdo rectórum, qui per sanctum Móysen púerum tuum ita erudíre pópulum tuum sacri cárminis tui decantatióne voluísti, ut illa legis iterátio fieret étiam nostra diréctio: éxcita in omnem iustificátarum géntium plenitúdinem poténtiam tuam, et da lætítiam, mitigándo terrórem; ut, ómnium peccátis tua remissióne delétis, quod denuntiátum est in uliónem, tránseat in salútem. Per Dóminum nostrum... **R.** Amen.

PIRMOJI LITANIJOS DALIS

Visi klaupiasi.

Kýrie, eléison. **R.** Kýrie, eléison.
Christe, eléison. **R.** Christe, eléison.
Kýrie, eléison. **R.** Kýrie, eléison.
Christe, audi nos. **R.** Christe, audi nos.
Christe, exáudi nos. **R.** Christe, exáudi nos.
Pater de cælis, Deus, **R.** miserére nobis.
Fili, Redémptor mundi, Deus,
Spíritus Sancte, Deus,
Sancta Trínitas, unus Deus,

mūsų Dievui! Jis Dievas, jo darbai tobuli, visi jo keliai iš tikrųjų teisingi. **V.** Ištikimas Dievas, be apgaulės, teisus ir šventas Viešpats!

Melskimės. Klaupkimės. Stokite. Dieve, nuolankiųjų išaukštėjime ir teisiųjų stiprybe, Tu per savo tarną Možę panorėjai taip pamokyti savo šventosios giesmės giedojimu, kad tasai Įstatymo pakartojimas taptų ir mūsų kelrodžiu. Parodyk savo galią visoms nuteisintosioms tautoms ir, sušvelninęs baimę, suteik džiaugsmo, kad Tavo pasigailėjimui ištrynus visų jų nuodėmes, tai, kas buvo paskelbta bausmei, taptų išganymu. Per mūsų Viešpatį... **R.** Amen.

Kýrie, eléison. **R.** Kýrie, eléison.
Christe, eléison. **R.** Christe, eléison.

Kýrie, eléison. **R.** Kýrie, eléison.
Kristau, išgirsk mus! **R.** Kristau, išgirsk mus!
Kristau, išklausk mus! **R.** Kristau, išklausk mus!
Tėve, dangaus Dieve, **R.** pasigailėk mūsų!
Sūnau, pasaulio Atpirkėjau, Dieve,
Šventoji Dvasia, Dieve,
Šventoji Trejybė, vienas Dieve,

Sancta María, **R.** ora pro nobis.
Sancta Dei Génatrix,
Sancta Virgo vírginum,
Sancte Míchael,
Sancte Gábriel,
Sancte Ráphael,
Omnes sancti Angeli et Archángeli,
R. oráte pro nobis.

Omnes sancti beatórum Spirítuum
órdines,
Sancte Ioánnes Baptísta, **R.** ora pro
nobis.

Sancte Ioseph,
Omnes sancti Patriárchæ et Prop-
hétæ, **R.** oráte pro nobis.

Sancte Petre, **R.** ora pro nobis.

Sancte Paule,
Sancte Andréa,
Sancte Ioánnes,

Omnes sancti Apóstoli et Evan-
gelístæ, **R.** oráte pro nobis.

Omnes sancti Discípuli Domini,
Sancte Stéphanes, **R.** ora pro nobis.

Sancte Laurénti,
Sancte Vincénti,
Omnes sancti Mártyres, **R.** oráte
pro nobis.
Sancte Silvéster, **R.** ora pro nobis.

Sancte Gregóri,
Sancte Augustíne,
Omnes sancti Pontífices et Con-
fessóres, **R.** oráte pro nobis.
Omnes sancti Doctóres,
Sancte Antóni, **R.** ora pro nobis.

Šventoji Marija, **R.** melski už mus!
Šventoji Dievo Gimdytoja,
Šventoji Mergelių Mergele,
Šventasis Mykolai,
Šventasis Gabrieliau,
Šventasis Rapolai,
Visi šventieji angelai ir arkangelai,
R. melskite už mus!
Visos šventosios palaimintųjų dvasių
eilės,
Šventasis Jonai Krikštytojau, **R.**
melski už mus!
Šventasis Juozapai,
Visi šventieji patriarchai ir pranašai,
R. melskite už mus!
Šventasis Petrai, **R.** melski už mus!
Šventasis Pauliau,
Šventasis Andriejau,
Šventasis Jonai,
Visi šventieji apaštalai ir evange-
listai, **R.** melskite už mus!
Visi šventieji Viešpaties mokiniai,
Šventasis Steponai, **R.** melski už
mus!
Šventasis Laurynai,
Šventasis Vincentai,
Visi šventieji kankiniai, **R.** melskite
už mus!
Šventasis Silvestrai, **R.** melski už
mus!
Šventasis Grigaliau,
Šventasis Augustinai,
Visi šventieji vyskupai ir išpa-
žinėjai, **R.** melskite už mus!
Visi šventieji mokytojai,
Šventasis Antanai, **R.** melski už mus!

Sancte Benedícite,
Sancte Domínice,
Sancte Francísce,
(Sancte Casimíre,)
Omnes sancti Sacerdótes et Levítæ,
R. orate pro nobis.
Omnes sancti Mónachi et Ere-
mítæ,
Sancta María Magdaléna, **R.** ora
pro nobis.
Sancta Agnes,
Sancta Cæcília,
Sancta Agatha,
Sancta Anastásia,
Omnes sanctæ Vírgines et Víduæ,
R. oráte pro nobis.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, **R.**
intercédite pro nobis.

Šventasis Benediktai,
Šventasis Domininkai,
Šventasis Pranciškau,
(Šventasis Kazimierai),
Visi šventieji kunigai ir levitai, **R.**
melskite už mus!
Visi šventieji vienuoliai ir atsi-
skyrėliai,
Šventoji Marija Magdalena, **R.**
melski už mus!
Šventoji Agniete,
Šventoji Cecilija,
Šventoji Agota,
Šventoji Anastazija,
Visos šventosios mergelės ir naš-lės,
R. melskite už mus!
Visi Dievo šventieji ir šventosios, **R.**
užtarkite mus!

KRIKŠTO VANDENS ŠVENTINIMAS

V. Dóminus vobíscum. **R.** Et cum
spíritu tuo.

Orémus. Omnípotens sempitérne
Deus, adésto magnæ pietátis tuæ
mystériis, adésto sacraméntis: et ad
recreándos novos pópulos, quos
tibi fons baptísmatis párturit, spí-
ritum adoptiÓNis emítte; ut, quod
nostræ humilitátis geréndum est
ministério, virtútis tuæ impleátur
efféctu. Per Dóminum nostrum...

R. Amen.

V. Per ómnia sæcula sæculórum. **R.**
Amen.

V. Dóminus vobíscum. **R.** Et cum

V. Viešpats su jumis. **R.** Ir su tavo
dvasia.

Melskimės. Visagali amžinasis Die-
ve, padėk mums savo didžio gerumo
paslaptimis, padėk sakramentais. Pa-
siųsk įsūnystės dvasią, kad atgai-
vintum tas naujas tautas, kurias Tau
pagimdė Krikšto šaltinis, kad tai, ką
turėsime atlikti nuolankiai vykdy-
dami savo tarnystę, pripildytum Tavo
galingu veikimu. Per mūsų Vieš-
patį... **R.** Amen.

V. Per visus amžių amžius. **R.**
Amen.

V. Viešpats su jumis. **R.** Ir su tavo

spírítu tuo.

V. Sursum corda. **R.** Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino, Deo nostro. **R.** Dignum et iustum est.

Vere dignum et iustum est, æquum et salutáre, nos tibi semper et ubíque grátias ágere: Dómine, sancte Pater, omnípotens ætérne Deus: Qui invisíbili poténtia, sacramentórum tuórum mirabíliter operáris efféctum: et licet nos tantis mystériis exsequéndis simus indígni: tu tamen grátia tuæ dona non déserens, étiam ad nostras preces aures tuæ pietátis inclínas. Deus, cuius Spírítus super aquas inter ipsa mundi primórdia ferebátur: ut iam tunc virtútem sanctificatiónis aquárum natúra concíperet. Deus, qui nocéntis mundi crímina per aquas ábluens, regeneratiónis spécie in ipsa dilúvii effusióne signásti: ut, uníus eiusdémque eleméti mystério, et finis esset vítiis, et origo virtútibus. Réspice, Dómine, in fáciem Ecclésia tuæ, et múltiplica in ea regeneratiónes tuas, qui grátia tuæ affluéntis ímpetu lætíficas civitátem tuam: fontémque baptísmatis áperis toto orbe terrárum géntibus innovándis: ut, tuæ maiestátis império, sumat Unigéniti tui grátiam de Spírítu Sancto.

Kunigas ranka kryžiaus forma dalija vandenį, ranką nusišluosto

dvasia.

V. Aukštyn širdis. **R.** Keliamo į Viešpatį.

V. Dėkokime Viešpačiui, mūsų Dievui. **R.** Verta ir teisinga.

Tikrai verta ir teisinga, reikalinga ir išganinga, kad mes Tau visuomet ir visur dėkotume, Viešpatie, šventasis Tėve, visagali amžinasis Dieve. Tu neregima galia nuostabiai suteiki veiksmingumą savo sakramentams. Nors mes ir neverti vykdyti tokius slėpinius, Tu neatsakyk mums savo malonės dovanų bei palenk savo meilingas ausis į mūsų maldas. Dieve, Tavo Dvasia pačioje pasaulio pradžioje sklandė virš vandens, kad ir dabar vandens prigimtis gautų pašventinimo galią. Dieve, Tu nuplovei nusikaltusio pasaulio piktdarystes vandeniui ir netgi Tavo išlietą tvaną padarei atgaivinimo paveikslu, kad to paties elemento paslaptis būtų ir ydų pabaiga, ir dorybių šaltinis. Pažvelk, Viešpatie, į savosios Bažnyčios veidą ir pagausink joje Tavo atgaivinimą, nes Tu savo malonės srautais džingini savąjį miestą. Visoje žemėje atverk Krikšto šaltinį, kad jis atnaujintų tautas ir, Tavo didybei įsakant, gautų Tavo Viengimio malonę iš Šventosios Dvasios.

rankšluosčiu.

Qui hanc aquam, regenerándis homínibus præparátam, arcána sui núminis admixtióne fecúndet: ut, sanctificatióne concépta, ab immaculáto divíni fontis útero, in novam renáta creatúram, progénies cæléstis emérgat: et quos aut sexus in córpore, aut ætas discérnit in témpore, omnes in unam páriat grátia mater infántiam. Procul ergo hinc, iubénte te, Dómine, omnis spíritus immúndus abscédat: procul tota nequítia diabólicæ fraudis absístat. Nihil hic loci hábeat contráriæ virtútis admíxtio: non insidiándo circúmvolet: non laténdo subrépat: non inficiéndo corrúmpat.

Paliečia vandenį ranka.

Sit hæc sancta et innocens creatúra, líbera ab omni impugnatóris incúrsum, et totíus nequítiaë purgáta discéssu. Sit fons vivus, aqua regénerans, unda puríficans: ut omnes hoc lavácro salutífero diluéndi, operánte in eis Spírítu Sancto, perféctæ purgatiónis indulgéntiam consequántur.

Triskart žegnoja vandenį:

Unde benedíco te, creatúra aquæ, per Deum + vivum, per Deum + verum, per Deum + sanctum: per Deum, qui te in princípío verbo separávit ab árida: cuius Spíritus super te ferebátur.

Ranka dalija vandenį ir išlieja jo į

Tegul ji, paslaptinai įmaišiusi savo dieviškumo, apvaisina šį vandenį, parengtą žmonių atgimimui, kad gavusi pašventinimą, iš šių nekalčiųjų dieviško šaltinio iščių išnirtų dangiška giminė, naujai atgimusi kūrinija, kad tuos, kurie skiriasi kūno lytimi ar laikinu amžiumi, motina malonė visus vienodai pagimdytų kūdikiais. Todėl Tau, Viešpatie, įsakius, tepasitraukia visokia netyra dvasia, toli tebūnie visa velnio klastos nedorybė. Tegul neįsimašo čia jokia priešinga galia, tenesklando klastingai aplink, tenešėlina iš pasalų, tenesugadina savo nuodais.

Tebūna šis šventas ir nekaltas kūrinys laisvas nuo visokio priešininko puolimo ir švarus nuo visų nedorybių. Tebūna jis gyvybės šaltinis, atgaivinantis vanduo, nuplaukiantis srovė, kad visi, aplieti šiuo išganingu vandeniū, veikiant juose Šventajai Dvasiai, gautų tobulo nuskaistinimo malonę.

Todėl laiminu tave, vandens kūrinys, dėl gyvojo + Dievo, dėl tikrojo + Dievo, dėl šventojo + Dievo, dėl Dievo, kuris tave pačioje pradžioje savo žodžiu atskyrė nuo sausumos ir kurio Dvasia sklandė virš tavęs.

keturias puses, sakydamas:

Qui te de paradísi fonte manáre fecit, et in quattuor flumínibus totam terram rigáre præcépít. Qui te in desérto amáram, suavítate indíta, fecit esse potábilem, et sitiénti pó-pulo de petra prodúxit. Bene+díco te et per Iesum Christum Fílium eius únicum, Dóminum nostrum: qui te in Cana Galiléæ signo admirábili, sua poténtia convértit in vinum. Qui pédibus super te ambulávit: et a Ioáinne in Iordáne in te baptizátus est. Qui te una cum ságuine de látere suo prodúxit: et discípulis suis iussit, ut credéntes baptizaréntur in te, dicens: „Ite, docéte omnes gentes, baptizántes eos in nómine Patris, et Fílii, et Spíritus Sancti“.

Toliau kalba negiedodamas:

Hæc nobis præcépta servántibus, tu, Deus omnípotens, clemens adésto: tu benígnus aspíra.

Triskart pučia į vandenį kryžiaus forma, sakydamas:

Tu has símplices aquas tuo ore benedicito: ut præter naturálem emundatiónem, quam lavándis possunt adhibére corpóribus, sint étiam purificándis méntibus effícaces.

Patarnautojas atneša kunigui pas-chalą. Kunigas jį kiek įmerkia į vandenį ir toliau gieda:

Descéndat in hanc plenitúdinem fontis virtus Spíritus Sancti.

Jis leido tau tekėti iš rojaus šaltinio ir liepė tau keturiomis upėmis drėkinti visą žemę. Jis tave dykumoje padarė gėlą ir geriamą bei leido tau išstrykšti iš uolos ištroškusiai tautai. Lai+minu tave dėl Jėzaus Kristaus, jo vienatinio Sūnaus, mūsų Viešpaties, kuris tave Galilėjos Kanoje, darydamas nuostabų ženklą, savo galia pavertė į vyną. Jis savo kojomis vaikščiojo tavimi ir buvo tavyje, Jordano upėje, Jono pakrikštytas. Jis leido tau kartu su krauju ištekėti iš savo šono ir liepė savo mokiniams, kad tavimi būtų krikštijami įtikėjusieji, sakydamas: „Eikite, mokykite visas tautas, krikštydami jas vardan Tėvo, ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios.“

Mums, vykdančioms šį įsakymą, Tu, visagali Dieve, meilingai pagelbėk ir suteik malonės įkvėpimą.

Tu savo burna palaimink šiuos paprastus vandenį, kad jie ne tik galėtų nuplauti kūnus, kaip duota jų prigimčiai, bet ir turėtų galią nuskaistinti sielas.

Tenužengia į šį pilną šaltinį Šventosios Dvasios galybę.

Ištraukia iš vandens, po to įmerkia jau giliau ir vėl gieda aukštesniu tonu: „Descendat...“ Vėl ištraukia iš vandens ir įmerkia iki dugno, dar aukštesniu tonu giedodamas: „Descendat...“ Tada pučia į vandenį tris kartus raidės Ψ forma ir toliau gieda:

Totámque huius aquæ substántiam, regenerándi fecúndet efféctu.

Kunigas ištraukia paschalą iš vandens, patarnautojas jį nušluosto ir pastato ant žvakidės. Kunigas tęsia giedodamas:

Hic ómnium peccatórum máculæ deleántur: hic natúra ad imáginem tuam cóndita, et ad honórem sui reformáta princípíi, cunctis vetustátis squalóribus emundétur: ut omnis homo, sacraméntum hoc regeneratiónis ingræssus, in veræ innocéntiæ novam infántiam renascátur.

Ir pabaigia negiedodamas:

Per Dóminum nostrum Iesum Christum Filium tuum: Qui ventúrus est iudicáre vivos et mórtuos, et sæculum per ignem.

R. Amen.

Patarnautojas įpila pašventinto vandens į indelį apšlakstymui ir į atskirą indą Krikšto vandeniui, jei jis bus daromas.

Kunigas į tą atskirtą vandenį kryžiaus forma pila tu metų Didįjį ketvirtadienį vyskupo pašventinto katechumenų aliejaus, kalbėdamas:

Sanctificétur et fecundétur fons iste óleo salútis renascéntibus ex eo, in vitam ætéram. **R.** Amen.

Ir visą šį vandenį teapvaisina atgimdančia galia.

Tebūnie čia nuplautos visų nusikaltimų dėmės, tebūna čia nuo viso senojo purvo apvalyta prigimtis, sukurta pagal Tavo paveikslą ir atstatyta į pirmykštį savo kilnumą, kad kiekvienas žmogus, įžengęs į šį atgaivinimo sakramentą, atgimtų nauju, tikrai nekaltu kūdikiu.

Per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, Tavo Sūnų, kuris ateis teisti gyvųjų ir mirusių, ir pasaulio ugnimi. **R.** Amen.

Tepašventina ir teapvaisina išganymo aliejus šį šaltinį tiems, kurie iš jo atgims amžinajam gyvenimui. **R.**

| Amen.

Tada kryžiaus forma įpila Didįjį ketvirtadienį pašventintos šv. krizmos, tardamas:

Infusio chrismatis Dómini nostri Iesu Christi, et Spíritus Sancti Parácliti, fiat in nómine sanctæ Trinitátis. **R.** Amen.

Šventosios Trejybės vardu tebūna įpilta mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus ir Šventosios Dvasios Guodėjos krizma. **R.** Amen.

Tada ima katechumenų aliejų ir šv. krizmą ir abu pila triskart kryžiaus forma, sakydamas:

Commixtio chrismatis sanctificatiónis, et olei unctiόνis, et aquæ baptísmatis, páriter fiat in nómine Pa+tris, et Fí+lii, et Spíritus + Sancti. **R.** Amen.

Pašventinimo krizma, patepimo aliejus ir Krikšto vanduo tebūna kartu sumaišyti vardan Tė+vo, ir Sū+naus, ir Šventosios + Dvasios. **R.** Amen.

Ranka sumaišo vandenį su aliejumi.

Sicut cervus desíderat ad fontes aquárum: ita desíderat ánima mea ad te, Deus. **V.** Sitívit ánima mea ad Deum vivum: quando véniam, et apparébo ante fáciem Dei? **V.** Fuérunt mihi lácrimæ meæ panes die ac nocte, dum díctur mihi per síngulos dies: Ubi est Deus tuus?

Kaip elnė ilgisi tekančio vandens, taip aš ilgiuosi Tavęs, Dieve. **V.** Visa gyvastimi trokštu gyvojo Dievo; kada nueisiu ir pamatysiu Dievo veidą? **V.** Ašaromis mintu dieną naktį, visą dieną žmonės manęs klausinėja: „Kurgi tavo Dievas?“

Kunigas įpila Krikšto vandenį į krikštyklą. Jis kalba:

V. Dóminus vobíscum. **R.** Et cum spíritu tuo.

Orémus. Omnípotens sempitérne Deus, réspice propítius ad devotiónem pópuli renascéntis, qui sicut cervus aquárum tuárum éxpetit fontem: et concéde propítius; ut fidei

V. Viešpats su jumis. **R.** Ir su tavo dvasia.

Melskimės. Visagali amžinasis Dieve, maloningai pažvelk į atgimstančios tautos pamaldumą, kuri lyg elnė trokšta Tavųjų vandenų šaltinio. Meilingai suteik, kad jos

ipsius sitis, baptísmatis mystério,
ánimam corpúsque sanctíficet. Per
Christum Dóminum nostrum. **R.**
Amen.

Ir krikštyklą apsmilko.

Tuomet visi grįžta į presbiteriją.

KRIKŠTO PAŽADŲ ATNAUJINIMAS

Hac sacratíssima nocte, fratres caríssimi, sancta Mater Ecclésia, récolens Dómini nostri Iesu Christi mortem et sepultúram, eum redamándo vígilat; et, célebrans eiúsdem gloriósam resurrectiόνem, lætabúnda gaudet. Quóniam vero, ut docet Apóstolus, consepúlti sumus cum Christo per baptísmum in mortem, quómođo Christus resurréxit a mórtuis, ita et nos in novitáte vitæ opórtet ambuláre; sciéntes, véterem hómīnem nostrum simul cum Christo crucifíxum esse, ut ultra non serviámus peccato. Existimémus ergo nos mórtuos quidem esse peccáto, vivéntes autem Deo in Christo Iesu Dómino nostro.

Quaprópter, fratres caríssimi, quadragésimáli exercitatióne absolúta, sancti baptísmatis promissiónes renovémus, quibus olim sátanæ et opéribus eius, sicut et mundo, qui inimícus est Dei, abrenuntiávimus, et Deo in sancta Ecclésia cathólica fidéliter servíre promísimus.

sielą ir kūną Krikšto paslaptimi pašventintų jos tikėjimo troškulys. Per Kristų, mūsų Viešpatį. **R.** Amen.

Šią švenčiausiąją naktį, mylimieji broliai, šventoji Motina Bažnyčia prisimena mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus mirtį ir palaidojimą. Ji budėdama dėkoja jam meile už meilę ir su didžiu džiaugsmu švenčia jo garbingąjį prisikėlimą. Apaštalas Paulius moko, kad per Krikštą esame mirę ir kartu palaidoti su Kristumi. Taigi, kaip Kristus kėlėsi iš numirusių, taip ir mes turime gyventi naują gyvenimą. Mes žinome, kad mūsų senasis žmogus yra nukryžiuotas su Kristumi, kad daugiau nebevergautume nuodėmei. Todėl laikykime save mirusiais nuodėmei, bet gyvenančiais Dievui mūsų Viešpatyje Jėzuje Kristuje.

Todėl, mylimieji broliai, pabaigę gavėnios atgailą, atnaujinkime šventojo Krikšto pažadus, kuriais kitados esame atsižadėję šėtono bei jo darbų, taip pat Dievui priešiško pasaulio, ir pasižadėję ištikimai tarnauti Dievui šventojoje Katalikų Bažnyčioje.

Itaque:

Celebrantas: Abrenuntiátis sátanæ?

Visi: Abrenuntiámus.

Celebrantas: Et ómnibus opéribus eius? *Visi:* Abrenuntiámus.

Celebrantas: Et ómnibus pompis eius? *Visi:* Abrenuntiámus.

Celebrantas: Créditis in Deum, Patrem omnipoténtem, Creatórem cæli et terræ? *Visi:* Crédimus.

Celebrantas: Créditis in Iesum Christum, Fílium eius únicum, Dóminum nostrum, natum, et passum? *Visi:* Crédimus.

Celebrantas: Créditis et in Spíritum Sanctum, sanctam Ecclésiam cathólicam, sanctórum communiónem, remissionem peccatórum, carnis resurrectionem, et vitam ætérnam? *Visi:* Crédimus.

Celebrantas: Nunc autem una simul Deum precémur, sicut Dóminus noster Iesus Christus oráre nos dócuit: *Visi:* Pater noster...

Celebrantas: Et Deus omnípotens, Pater Dómini nostri Iesu Christi, qui nos regenerávit ex aqua et Spíritu Sancto, quique nobis dedit remissionem peccatórum, ipse nos custódiat grátia sua in eódem Christo Iesu Dómino nostro, in vitam ætérnam. *Visi:* Amen.

Taigi:

Ar atsižadate šetono? *Visi:* Atsižadame!

Ir visų jo darbų? *Visi:* Atsižadame!

Ir visų jo vilionių? *Visi:* Atsižadame!

Ar tikite Dievą, visagalį Tėvą, dangaus ir žemės Sutvėrėją? *Visi:* Tikime!

Ar tikite Jėzų Kristų, jo vienatinį Sūnų, mūsų Viešpatį, gimusį ir kentėjusį? *Visi:* Tikime!

Ar tikite Šventąją Dvasią, šventąją visuotinę Bažnyčią, šventųjų bendravimą, nuodėmių atleidimą, kūno iš numirusių prisikėlimą ir amžinąjį gyvenimą? *Visi:* Tikime!

Dabar visi kartu melskime Dievą, kaip Viešpats Jėzus Kristus mus išmokė:

Visi: Tėve mūsų...

Visagalis Dievas, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvas, atgaivinęs mus iš vandens ir Šventosios Dvasios bei davęs mums nuodėmių atleidimą, teišlaiko mus savo malone mūsų Viešpatyje Kristuje Jėzuje amžinajam gyvenimui. *Visi:* Amen.

Kunigas, eidamas per bažnyčią, apšlaksto žmones pašventintu vandeniu nieko nekalbėdamas.

ANTROJI LITANIJOS DALIS

Visi klaupiasi.

Propítius esto, **R.** parce nobis,
Dómine.

Propítius esto, **R.** exáudi nos,
Dómine.

Ab omni malo, **R.** líbera nos,
Dómine.

Ab omni peccáto,
A morte perpétua,
Per mystérium sanctæ incarnatiónis
tuæ,

Per advéntum tuum,
Per nativitátem tuam,
Per baptísmum, et sanctum ieiú-
nium tuum,

Per crucem, et passiónem tuam,
Per mortem, et sepultúram tuam,
Per sanctam resurrectiónem tuam,
Per admirábilem ascensiónem tuam,

Per advéntum Spíritus Sancti Pa-
rácliti,
In die iudícii,
Pecatóres, **R.** te rogámus, audi nos.

Ut nobis parcas,
Ut Ecclésiam tuam sanctam régere,
et conserváre dignéris,
Ut domnum apostólicum, et omnes
ecclesiásticos órdines in sancta
religióne conserváre dignéris,
Ut inimícos sanctæ Ecclésiæ hu-
miliáre dignéris,
Ut régibus et princípibus christiánis
pacem, et veram concórdiam donáre

Būk maloningas, **R.** atleisk mums,
Viešpatie!

Būk maloningas, **R.** išklausk mus,
Viešpatie!

Nuo visokio blogio **R.** gelbėk mus,
Viešpatie!

Nuo visokių nuodėmių
Nuo amžinosios mirties
Savo šventojo įsikūnijimo pas-
laptimi

Savo atėjimu
Savo gimimu
Savo krikštu ir šventuoju pasninku

Savo kryžiumi ir kančia
Savo mirtimi ir palaidojimu
Savo šventuoju prisikėlimu
Savo nuostabiuoju įžengimu į dan-
gų

Šventosios Dvasios Gaivintojos
atėjimu
Teismo dieną

Mes nusidėjėliai, **R.** Tave mel-
džiame, išklausk mus!

Mūsų pasigailėti teikis,
Savo šventąją Bažnyčią valdyti ir
išlaikyti teikis,

Šventąjį Tėvą ir visus Bažnyčios
luomus šventame tikėjime išlaikyti
teikis,

Šventosios Bažnyčios priešus pa-
žeminti teikis,

Krikščionių karaliams ir valdovams
taiką ir tikrąją santarvę dovanoti

dignéris,
Ut nosmetípsos in tuo sancto servítio
confortáre, et conserváre dignéris,

Ut ómnibus benefactóribus nostris
sempitérna bona retríbuas,
Ut fructus terræ dare, et conserváre
dignéris,

Ut ómnibus fidélibus defúntis
réquiem æténam donáre dignéris,
Ut nos exaudíre dignéris,
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi,
R. parce nobis, Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi,
R. exáudi nobis, Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi,
R. miserére nobis.

Christe, audi nos. **R.** Christe, exáudi
nos.

teikis,
Mus pačius, šventai Tau tar-
naujančius, sustiprinti ir išlaikyti
teikis,

Visiems mūsų geradariams amži-
nosiomis gėrybėmis atlyginti teikis,
Žemei vaisių duoti ir išlaikyti tei-
kis,

Visiems mirusiems tikintiesiems
amžinąjį atilsį duoti teikis,

Mus išklaudyti teikis,
Dievo Avinėli, kuris naikini pa-
saulio nuodėmes, **R.** atleisk mums,
Viešpatie!

Dievo Avinėli, kuris naikini pa-
saulio nuodėmes, **R.** išklausk mus,
Viešpatie!

Dievo Avinėli, kuris naikini pa-
saulio nuodėmes, **R.** pasigailėk
mūsų!

Kristau, išgirsk mus! **R.** Kristau,
išklausk mus!

IŠKILMINGOS VELYKŲ VIGILIJOS MIŠIOS

Dalyvaudamas šiose naktinėse Mišiose (jei jos švenčiamos po vidurnakčio), tikintysis atlieka savo sekmadieninę pareigą.

Šios Mišios yra tiksliai tokios, kokios buvo sudarytos prieš daug šimtmečių; jos švenčiamos po Krikšto apeigų, Kristaus Prisikėlimo valandą, pabrėžiant iš naujo pakrikštytųjų dvasinį atgimimą. Laikui bėgant jose buvo kai kas pakeista, teisingiau pasakius, papildyta. Dabar jos aukojamos panašiu laiku kaip ir anksčiau (po vidurnakčio, t. y. sekmadienį) ir maksimaliai atitinka savo pradinę formą, be laiptų maldų ir paskutinės Evangelijos.

Jose nėra ir introito. Tuo metu kai choras, užbaigdamas litaniją, iškilmingai gieda Kyrie, kunigas su patarnautojais iš karto pakyla laiptais,

bučiuoja altorių ir jį smilko. Jam pradėjus giedoti Gloria, suskamba varpai, prabyla vargonai, nuo šventųjų nuimami uždangalai.

Collecta

Deus, qui hanc sacratissimam noctem glória domínicae Resurrectiónis illústras: consérva in nova famíliæ tuæ progénie adoptiónis spíritum, quem dedísti; ut, córpore et mente renováti, puram tibi exhibeant servitútem. Per eúndem Dóminum nostrum...

Kolekta

Dieve, šią švenčiausiąją naktį Tu apšvieti Viešpaties Prisikėlimo šlove. Išsaugok naujuose savo šeimos palikuonyse įsūnystės dvasią, kurią suteikei, kad atnaujinti kūnu ir siela, jie tarnautų Tau tyra širdimi. Per tąjį mūsų Viešpatį...

Epistola

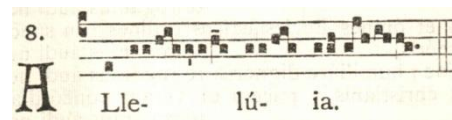
Léctio Epístolæ beáti Pauli Apóstoli ad Colossénses. (Col. 3, 1–4)

Fratres: Si consurrexístis cum Christo, quæ sursum sunt quærite, ubi Christus est in dextera Dei sedens: quæ sursum sunt sápite, non quæ super terram. Mórtui enim estis, et vita vestra est abscóndita cum Christo in Deo. Cum Christus apparúerit, vita vestra: tunc et vos apparébitis cum ipso in glória.

Epistolė

Skaitinys iš šventojo apaštalo Pauliaus Laiško kolosiečiams. (Kol 3, 1–4)

Broliai: Jeigu esate su Kristumi prikelti, siekite to, kas aukštybėse, kur Kristus sėdi Dievo dešinėje. Rūpinkitės tuo, kas aukštybėse, o ne tuo, kas žemėje. Jūs juk esate mirę, ir jūsų gyvenimas su Kristumi yra paslėptas Dieve. Kai apsireikš Kristus – mūsų gyvastis, tuomet su juo ir jūs pasirodysite šlovingi.

Ps. 117, 1

V. Confitémيني Dómino, quóniam bonus: quóniam in sæculum misericórdia eius.

Ps. 116

V. Laudáte Dóminum, omnes

Ps 117, 1

V. Išpažinkime Viešpatį, nes jis geras, nes jo gailestingumas amžinas.

Ps 116

V. Šlovinkite Viešpatį, visos tautos,

gentes: et collaudáte eum, omnes pópuli. **V.** Quóniam confirmáta est super nos misericórdia eius: et véritas Dómini manet in ætérnum.

Evangelium

Sequéntia sancti Evangélii secúndum Matthæum. (Matth. 28, 1–7)

Véspere autem sábbati, quæ lucéscit in prima sábbati, venit María Magdaléne, et áltera María vidére sepúlcrum. Et ecce terræmótus factus est magnus. Angelus enim Dómini descéndit de cælo: et accédens revólvit lápidem, et sédebat super eum: erat autem aspéctus eius sicut fulgur: et vestiméntum eius sicut nix. Præ timóre autem eius extérriti sunt custódes, et facti sunt velut mórtui. Respóndens autem Angelus, dixit muliéribus: „Nolíte timére vos: scio enim, quod Iesum, qui crucifíxus est, quæritis: non est hic: surréxit enim, sicut dixit. Veníte, et vidéte locum, ubi pósitus erat Dóminus. Et cito eúntes, dícite discípulis eius, quia surréxit: et ecce præcédit vos in Galilæam: ibi eum vidébitis. Ecce prædíxi vobis“.

Nèra „Credo“. Nèra atnašavimo antifonos

Secreta

Súscipe, quæsumus, Dómine, preces pópuli tui, cum oblatiónibus hostiárum: ut paschálibus initiáta mystériis, ad æternitátis nobis medélam,

aukštinkite jį, visos šalys. **V.** Nes tikrai mums duotas jo gailėtingumas, ir Viešpaties teisumas liks per amžius.

Evangelija

Šventosios Evangelijos pagal Matą tęsinys. (Mt 28, 1–7)

Po šabo, auštant pirmajai savaitės dienai, Marija Magdaliėtė ir kita Marija ėjo aplankyti kapo. Staiga smarkiai sudrebėjo žemė: Viešpaties angelas nužengė iš dangaus, nurito šalin akmenį ir atsisėdo ant jo. Jo išvaizda buvo it žaibo, o drabužiai balti kaip sniegas. Išsigandę jo, sargybiniai sudrebėjo ir pastiro lyg negyvi. O angelas tarė moterims: „Jūs nebijokite! Aš žinau, kad ieškote Jėzaus, kuris buvo nukryžiuotas. Jo čia nebėra, jis prisikėlė, kaip buvo sakęs. Įeikite, apžiūrėkite vietą, kur jo gulėta. Ir skubiai duokite žinią jo mokiniams: „Jis prisikėlė iš numirusių ir eina pirma jūsų į Galilėją; tenai jį ir pamatysite.“ Štai aš jums tai paskelbiau.“

Sekreta

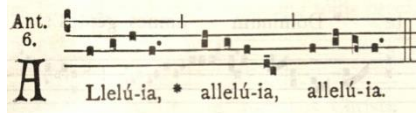
Priimk, meldžiame, Viešpatie, savosios liaudies maldas bei aukų atnašas, kad jos, pradėtos Velykų paslaptimis, dėl Tavo veikimo mums

te operánte, proficiant. Per Dó-
minum nostrum...

taptų amžinuoju vaistu. Per mūsų
Viešpatį...

Velykų prefacija. Joje sakoma: „...in hac potissimum nocte“. Kanone kitokia „Communicantes“ ir „Hanc igitur“ pradžia. Neduodamas ramybės pabučiavimas. Negiedamas „Agnus Dei“, praleidžiama malda „Domine Iesu Christe“.

Po Komunijos dalijimo ir abliucijos iškart giedamos Velykų Laudės. Kunigas pradeda antifoną, kurią visi tęsia:

Psalmus 150

Laudáte Dóminum in sanctis eius: *
laudáte eum in firmaménto virtútis
eius.

Laudáte eum in virtútibus eius: *
laudáte eum secúndum multítudi-
nem magnítúdinis eius.

Laudáte eum in sono tubæ: * laudáte
eum in psaltério et cíthara.

Laudáte eum in týmpano et choro: *
laudáte eum in chordis et órgano.

Laudáte eum in cýmbalis bene-
sonántibus: laudáte eum in cýmbalis
iubilatiónis: * omnis spíritus laudet
Dóminum.

Glória Patri...

150 psalmė

Šlovinkite Viešpatį jo šventuo-
siuose, * šlovinkite jį jo galingame
skliaute.

Šlovinkite jį jo galybėse, * šlo-
vinkite jį pagal daugybę jo didžiųjų
darbų.

Šlovinkite jį rago gaudesiu, * šlo-
vinkite jį arfa ir kitara.

Šlovinkite jį būgneliu ir šokiu, *
šlovinkite jį stygomis ir trimitais.

Šlovinkite jį skambančiais cim-
bolais, šlovinkite jį džiugesio
cimbolais, * kiekviena dvasia tešlo-
vina Viešpatį.

Garbė Dievui Tėvui...

*Pakartojama antifona „Alleluia“. Po to kunigas pradeda ir visi gieda
antifoną: „Et valde mane“.*

Labai anksti, pirmą dieną po šabo, nuėjo prie kapo, jau patekėjus saulei,
aleliuja.

Giedama giesmė:

+ Benedíctus Dóminus, Deus Israel,
* quia visitávit, et fecit redem-
ptiónem plebis suæ:

Et eréxit cornu salútis nobis: * in
domo David, púeri sui.

Sicut locútus est per os sanctórum, *
qui a sæculo sunt, prophetárum eius:
Salútem ex inimícis nostris, * et de
manu ómnium, qui odérunt nos:

Ad faciéndam misericórdiam cum
pátribus nostris: * et memorári tes-
taménti sui sancti:

Iusiurándum, quod iurávit ad Ab-
raham, patrem nostrum, * datúrum
se nobis:

Ut sine timóre, de manu inimicórum
nostrórum liberáti, * serviámus illi.

In sanctitáte, et iustítia coram ipso, *
ómnibus diébus nostris.

Et tu, puer, Prophéta Altíssimi
vocáberis: * præfíbis enim ante
fáciem Dómini paráre vias eius:

Ad dandam sciéntiam salútis plebi
eius: * in remissiónem peccatórum
eórum:

Per víscera misericórdiæ Dei nostri:
* in quibus visitávit nos, óriens ex
alto:

Illumináre his, qui in ténebris, et in
umbra mortis sedent: * ad dirigéndo
pedes nostros in viam pacis.

Glória Patri...

+ Šlovė Viešpačiui, Izraelio Dievui,
* kad aplankė savo tautą ir ją
atpirko.

Ir iškelė mūsų išganymo ragą * sa-
vo tarno Dovydo namuose.

Kaip yra sakęs šventųjų lūpomis, *
nuo amžių per savo pranašus:

Jis išgelbės mus nuo priešų, * ir iš
rankos tų, kurie mūsų nekenčia.

Kad suteiktų mūsų tėvams gai-
lestingumą * ir atsimintų savo
šventąją sandorą.

Priesaiką, duotą mūsų tėvui Ab-
raomui, * jog leis mums.

Kad be baimės, iš priešų rankos
išvaduoti, * Jam tarnautume.

Šventumu ir teisumu Jo akyse * per
visas mūsų dienas.

O tu, vaikeli, vadinsiesi Aukš-
čiausiojo pranašu, * nes tu eisi pir-
ma Viešpaties Jam kelio nutiesti.

Kad duotum Jo liaudžiai išganymo
mokslą, * per nuodėmių atleidimą.

Dėl mūsų Dievo širdingo gailėsčio,
* kuris aplankė mus, patekęs iš
aukštybių.

Kad apšviestų tūnančius tamsoje ir
mirties ūksmėje, * kad pakreiptų
mūsų žingsnius į ramybės kelią.

Garbė Dievui Tėvui...

Baigus pakartojama antifona „Et valde mane“. Tada kunigas kalba:

Postcommunio seu Oratio

Spiritum nobis, Dómine, tuæ ca-

Postkomunija arba oracija

Įliek mums, Viešpatie, Tavo meilės

ritátis infúnde: ut, quos sacraméntis
paschálibus satiásti, tua fácias pie-
táte concórdes. Per Dóminum nost-
rum... in unitáte eiúsdem Spíritus Sa-
ncti...

dvasiá, kad mus, kuriuos pasotinai
Velykų paslaptimis, padarytum dėl
Tavo meilės vienos širdies. Per
mūsų Viešpatį... tos Šventosios
Dvasios vienybėje...